

SARIKAMIŞ YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

ARALIK 2012

YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

KARS

SARIKAMIS YÜRÜYÜS PARKURLARI

KIZKALESİ

(Şirşirdere)

9 km

AV KÖŞKÜ
(Sarıkamis)

SARIKAMIS YÜRÜYÜS PARKURLARI

ZİRVE

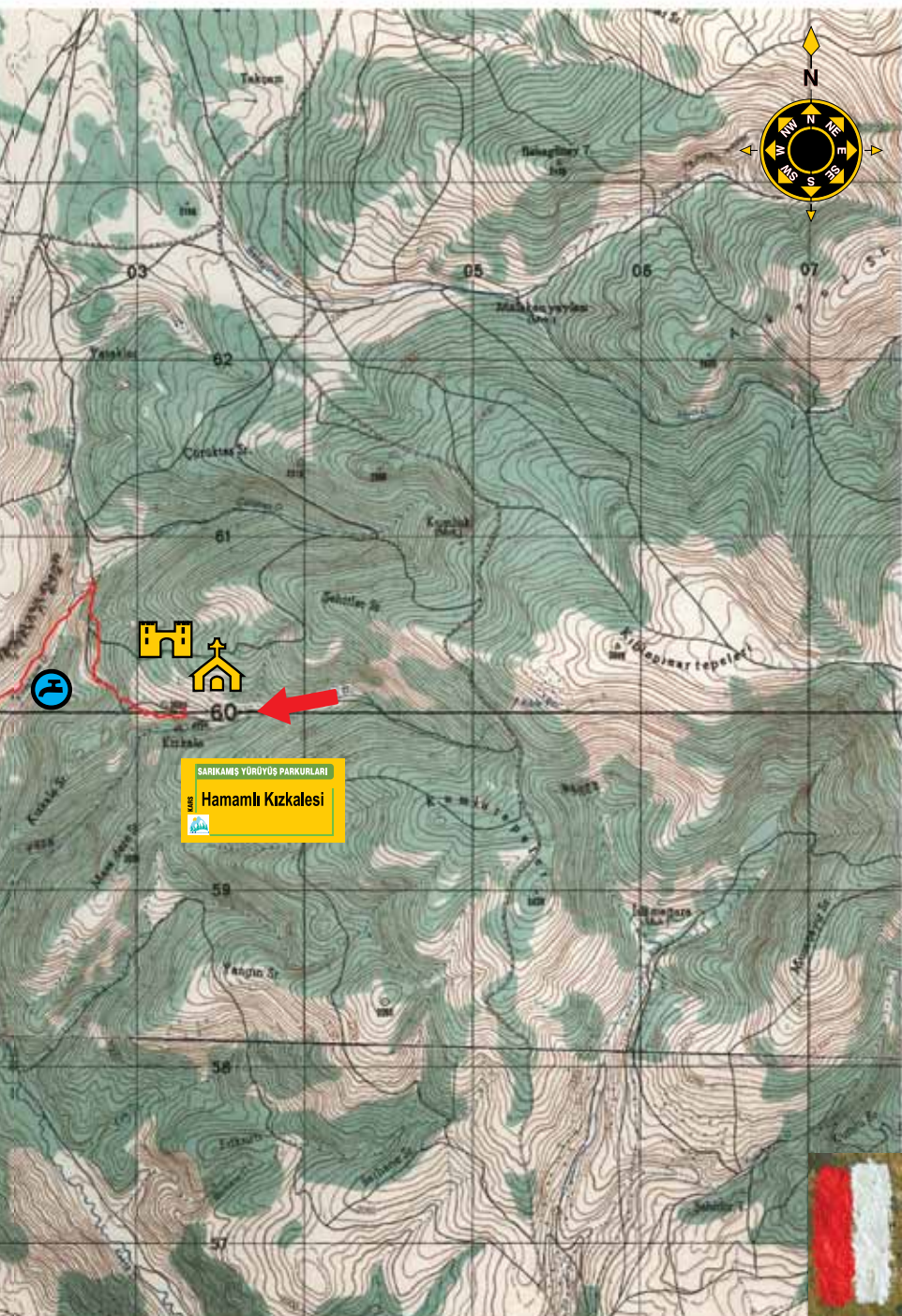
8 km

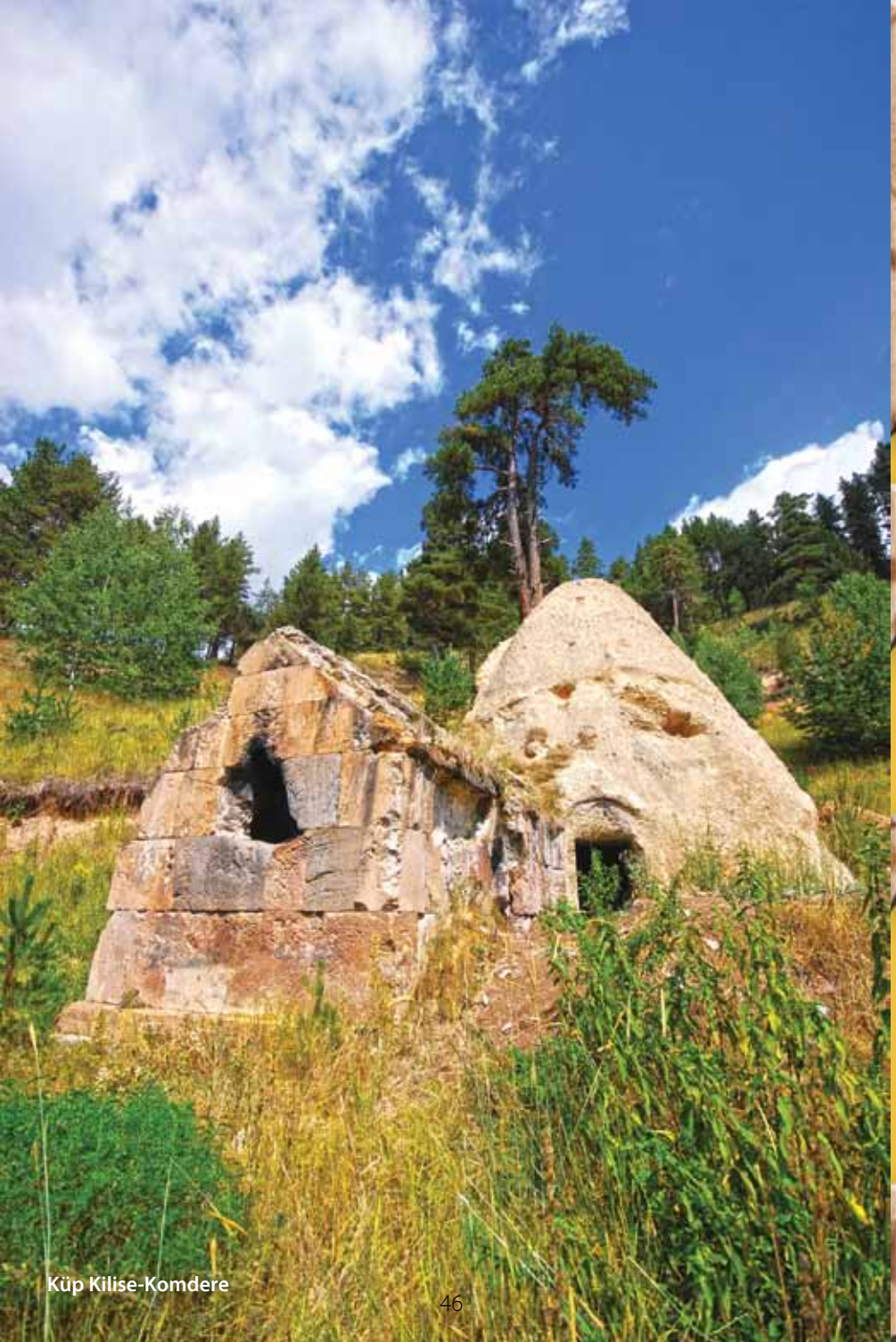
KISA PARKURLAR

Parkur 1 : Hamamlı Kızkalesi-Kızlar Kalesi (5 km)

Hamamlı ile Şehitemin köyleri arasında yer alan kale, yöre insanları tarafından Kızkalesi olarak biliniyor. Hamamlı-Kızkalesi üzerindeki yola paralel uzanan patikayı adımlıyoruz. Orman içinden Çürüktaş mevkiine inen rota kısa bir süre dere yatağını izliyor. Daha sonra tabelanın bulunduğu kavşak noktasından sağa dönerek toprak bir yola giriyor. Şimdi kısa bir rampa çıkacağız. Geldiğimiz sırtta Keklik Vadisi manzarası önümüze serilecek. Burada biraz dinlenip doğayla baş başa olmanın keyfini çıkarabilirsiniz. Toprak yolun inişe geçtiği kavşakta sağa dönüyoruz. Kayalık tepeler bir yanımda, vadi tabanı diğer yanımda kalacak şekilde yürüyüşe devam ediyoruz. Terk edilmiş çiftlik evinin binalarını geçerek Keklik Deresi yatağına indikten sonra, Küpkale Tepesi eteklerindeki Kızlar Kalesi'ne tırmanıyoruz.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2241 m
Asgari Yükseklik : 1885 m

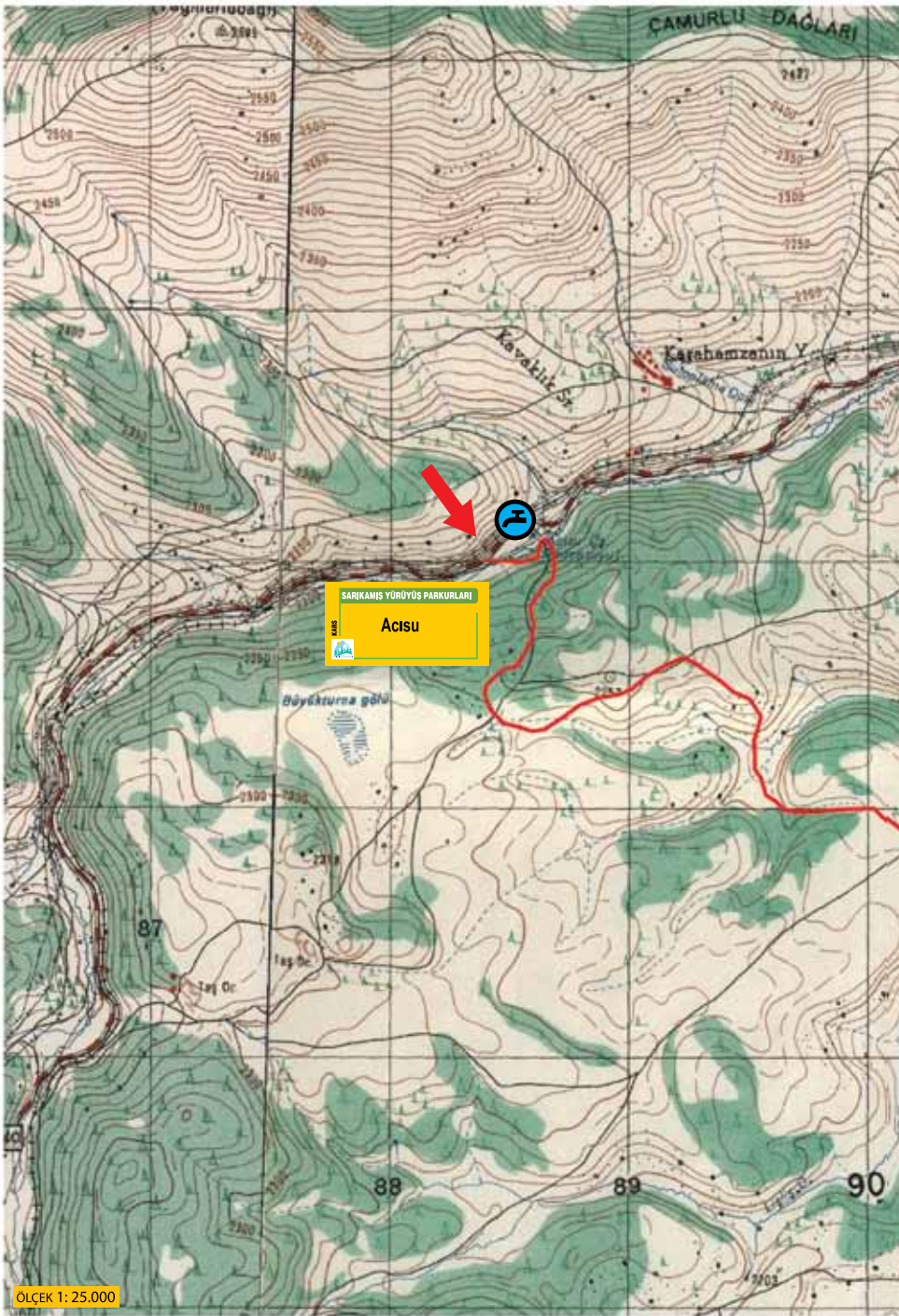
KISA PARKURLAR

Parkur 2 :

Acısu-Turna Gölü-Ana Yol (5 km)

Acısu çeşmesinden başlayan parkurumuz, ana yoldan ayrılarak orman yoluna giriyor. Çam ağaçlarının gölgelendirdiği toprak yol, rotamızın ilk ve tek yokuşu. Yaklaşık 400 metre sonra vardığımız tepe noktasında, orman içi yürüyüşümüzü sürdürüyoruz. 1,5 kilometre sonra düz bir hatta ilerlediğimiz orman yolunu terk ederek açıklık bir alana çıkıyoruz. Turnagöl ile Topyolu sırtları arasında uzanan bu düzlükte Büyük ve Küçük Turna göllerini görebilirsiniz. Sazlıklarla çevrili göl yatakları yaz aylarının kavurucu sıcaklarında kuruyor. Bu noktada, olanca heybetiyle yükselen Süp-han Dağı manzarasında mola verebilirsiniz. Göl yakınındaki tabelanın yönlendirmesiyle toprak yoldan sola dönerek yürüyüşe devam ettiğimizde yeniden orman dokusuna giriyoruz. Sarıkamış-İznos askeri yoluna kavuştuğumuz yerde rota sona ediyor.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2260 m
Asgari Yükseklik : 2092 m

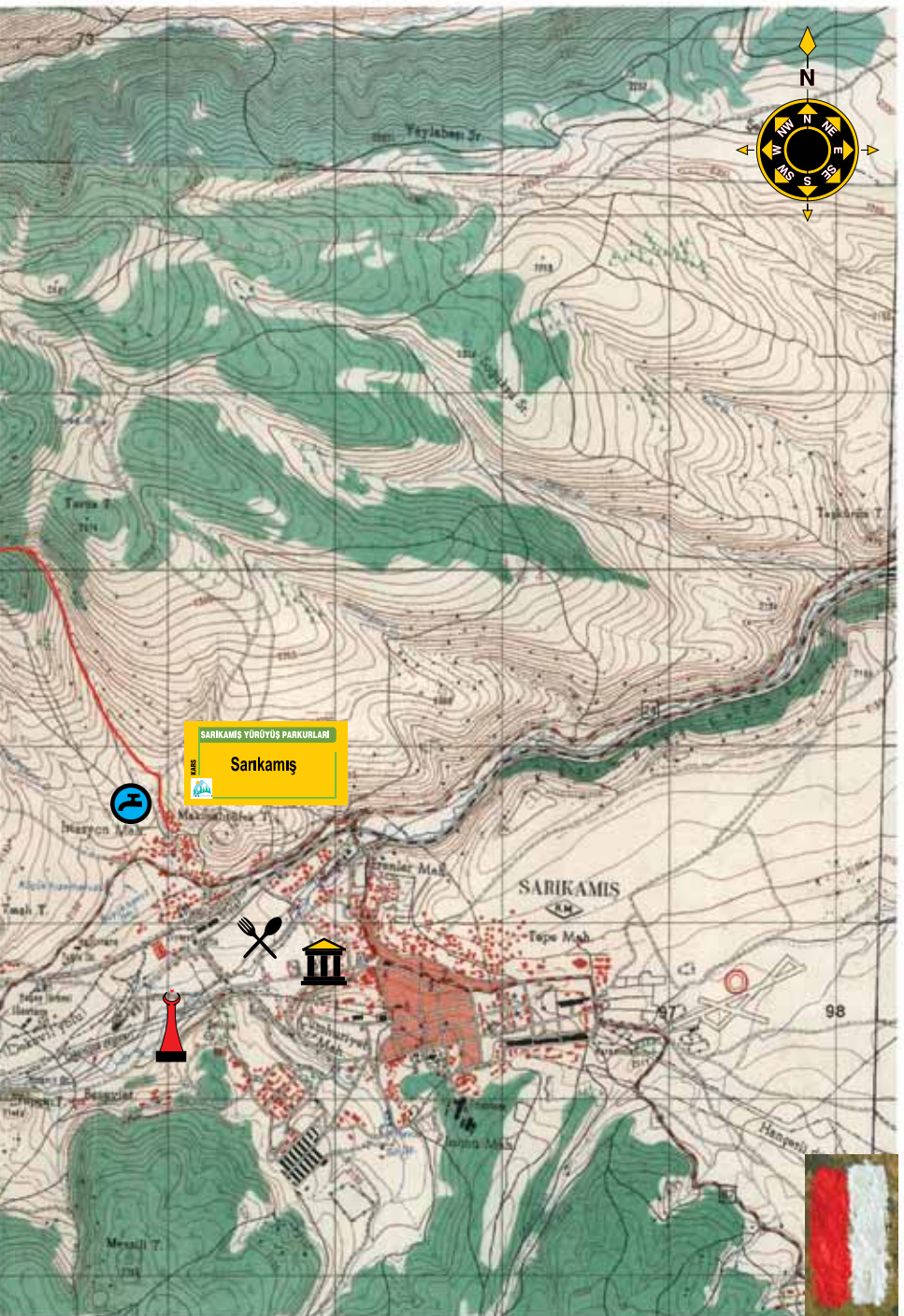

KISA PARKURLAR

Parkur 3 : Kızılçubuk-Sarıkamış (7 km)

Terk edilerek harabeye dönen Kızılçubuk Köyü'nde yaşayanların, Sarıkamış ilçe merkezindeki pazara gitmek için kullandıkları eski yolu izleyeceğiz. Köyün üstündeki mezarlık alanını geçerek ormana yönelen patikaya giriyoruz. Rotanın ilk bölümü, şehitlik tabelasının bulunduğu tepeye kadar yokuş yukarı tırmanıyor. Sırt noktasında orman alanından çıkan patika, Sedatpaşa Tepesi ile Dikenli Tabya Tepesi arasındaki açıklık bir bölgede yol alıyor. Yerdeki taşlara koyulan işaretler ana rotamızı belirleyecek. Yavaş yavaş inişe geçen patika, bir traktör yolunu keserek dere yatağına paralel bir şekilde ilerliyor. Yaz aylarında kuruyan derenin yarenliğinde Yukarı Sarıkamış'a ulaşarak, istasyon yakınlarında parkurumuzu tamamlıyoruz.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2503 m
Asgari Yükseklik : 2092 m

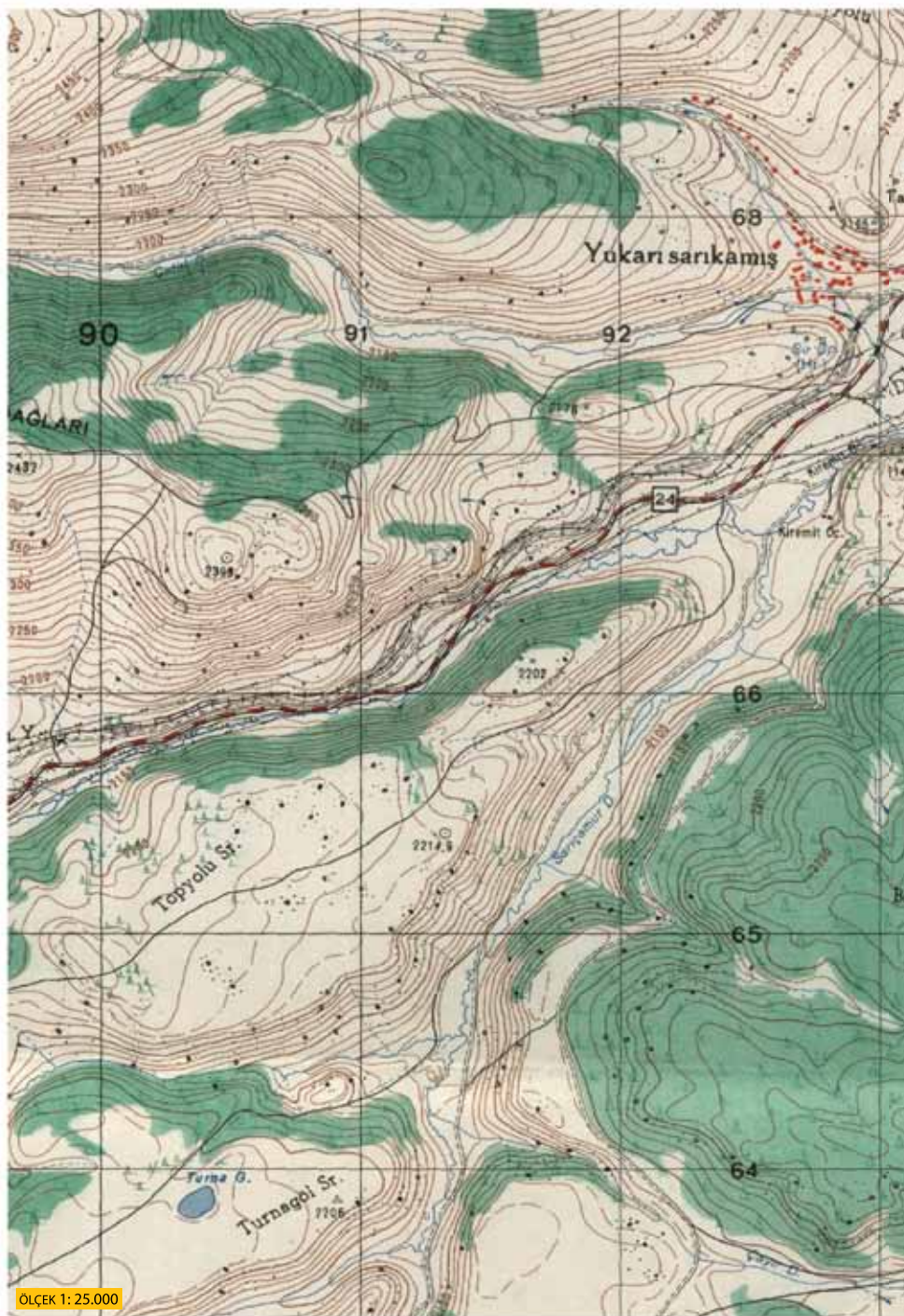
KISA PARKURLAR

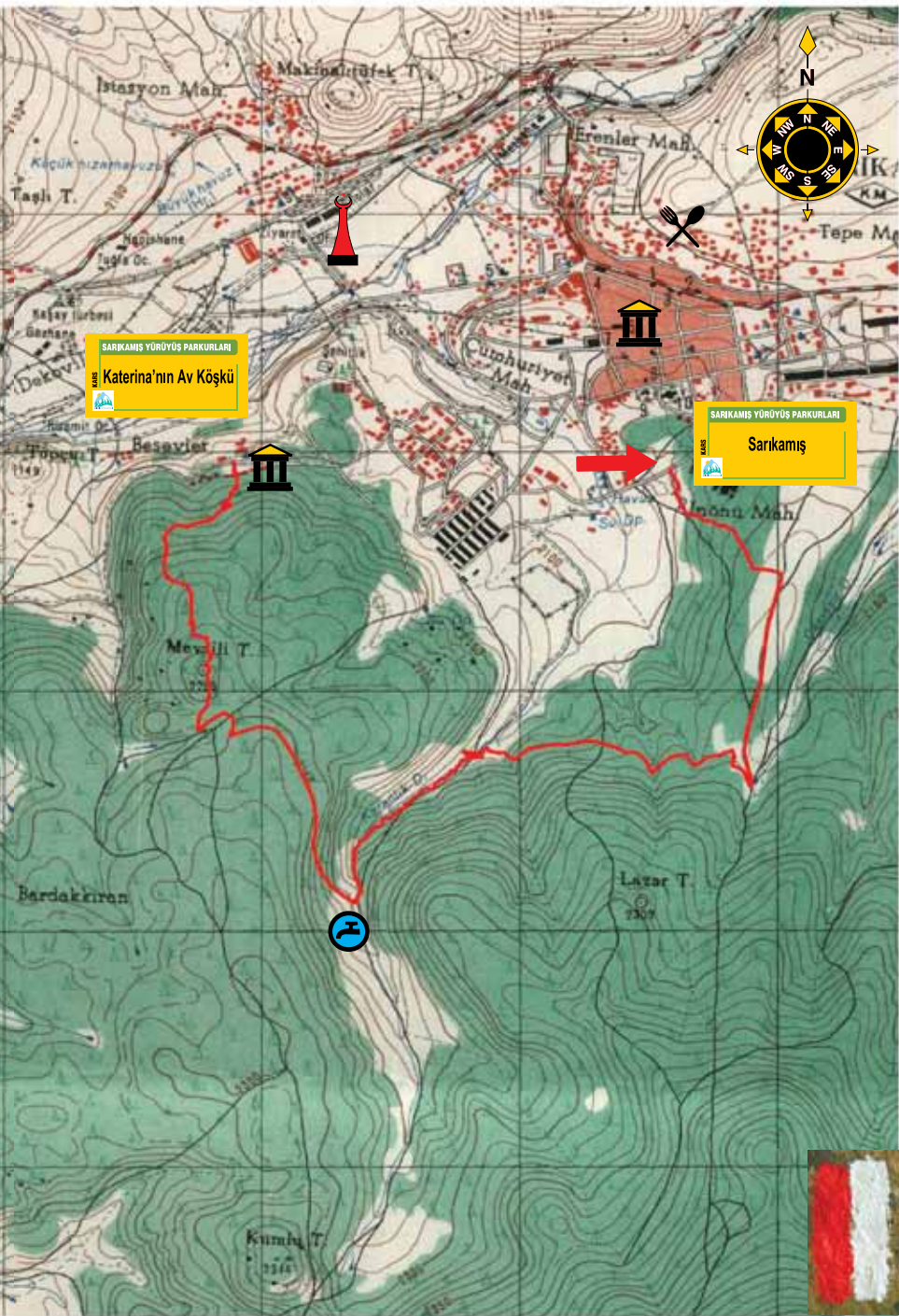
Parkur 4 :

Sarıkamış-Katerina Av Köşkü (8 km)

Sarıkamış Devlet Hastanesi'nin arkasındaki tabeladan başlayan yolculuğumuz, çam ormanları arasından geçerek 19. yüzyılda inşa edilen tarihi av köşkünün önünde sona eriyor. Batı ve Doğu garnizonları arasındaki orman yolunda ilerleyerek eski cephanelik mevkiine ulaşıyoruz. Artık sağa yönelen orman yolunu takip edeceğiz. Fidanlığı belirleyen çitlere paralel yürüyerek Karanlık-dere Vadisi'ne erişiyoruz. Rota, bir süre dere yatağını izleyerek yokuş yukarı çıkıyor. Geldiğimiz kavşak noktasında tabelanın kılavuzluğunda orman yoluna giriliyor. Bu noktadan itibaren rota rampaya sarıyor. Şimdi işaretleri dikkatle takip etmek durumundasınız. Çünkü yaklaşık 1 kilometre sonra parkur orman yolundan ayrılarak, ağaç kesmek için ormancılardan kullandığı sağdaki sürütme (keşan) yoluna dönecek. Sık ağaçların mis gibi kokuları eşliğinde yürüyerek inişe geçeceksiniz. Rota, Sarıkamış yerleşimini tepeden seyreten Katerina Av Köşkü'nün önünde sona eriyor.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2105 m
Asgari Yükseklik : 2092 m

SARIKAMIŞ YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
Katerina'nın Av Köşkü

SARIKAMIŞ YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
Sarıkamış

KISA PARKURLAR

Parkur 5 : Zirve-Oteller (8 km)

2634 metrelik Bayraktepe zirvesinden harika manzarayı izledikten sonra aşağıya uzanan araç yolunda yürümeye başlıyoruz. Yaklaşık 1 km. sonra ulaştığımız kavşak noktasından, tabelanın yönlendirmesiyle sağdaki orman yoluna giriyoruz. Rotamızın omurgasını oluşturan bu güzergah, meşe ve çam ağaçları arasından zevkli bir inişi içeriyor. Yolun tekrar ikiye ayrıldığı noktadan bu kez sola dönüp, ağaçların gün ışığını keserek neredeyse tünele çevirdiği hoş bir orman yolunu takip ediyoruz. Kısa bir süre sonra kış aylarında kayakseverlere hizmet veren ve 'Orta Kafe' olarak adlandırılan tesisin yanındayız. Molanın ardından kayak pistinin sağındaki orman sınırını izleyerek ağaçlar arasından yürümeye devam ediyoruz. 8. kilometrenin sonunda, oteller bölgesinde rotamız sona eriyor.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2634 m
Asgari Yükseklik : 2158 m

SARIKAMIS YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

Oteller

ÇIPLAKDAĞ
(Cıbil T.)

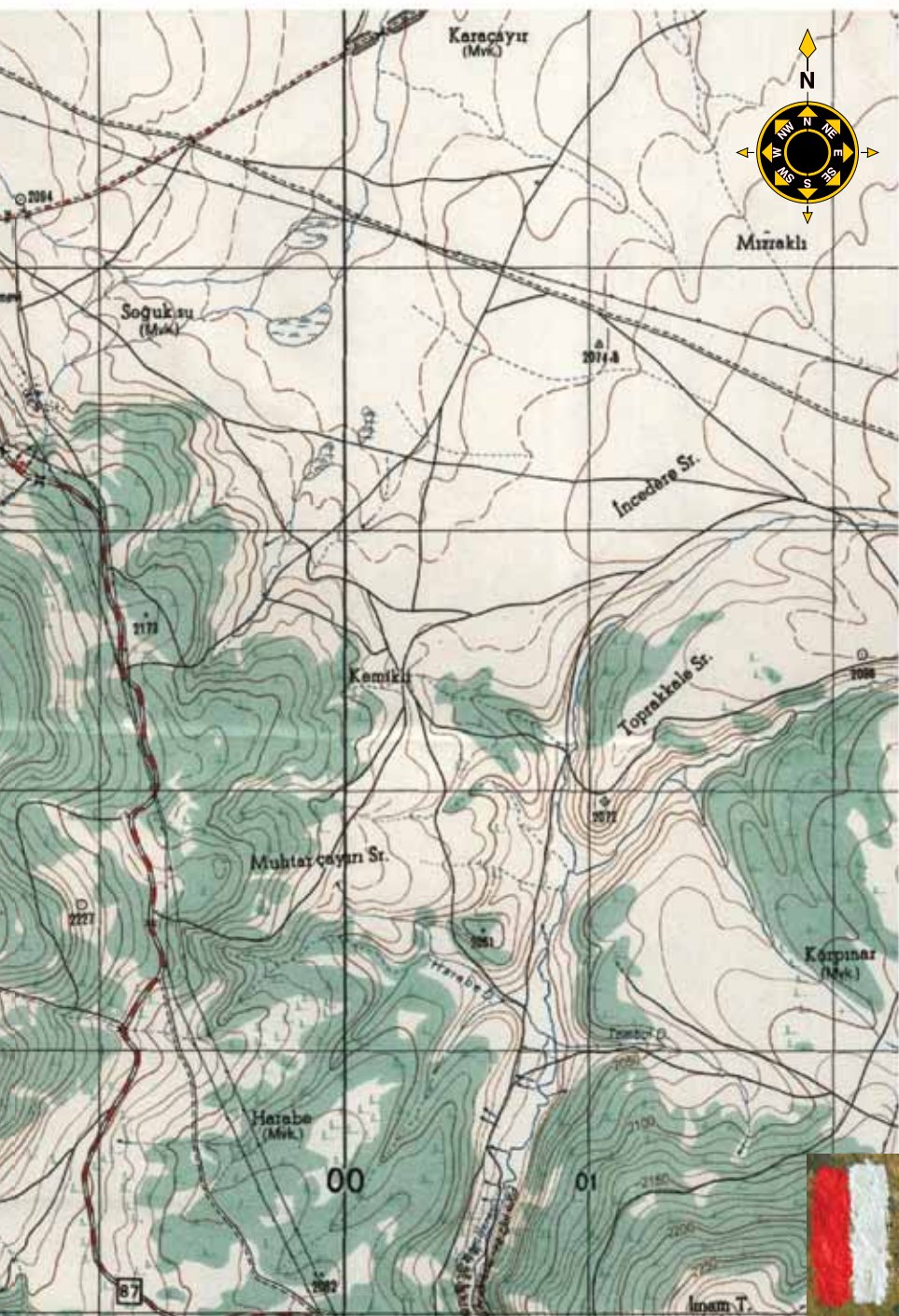

SARIKAMIS YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

Zirve

ÖLÇEK 1: 25.000

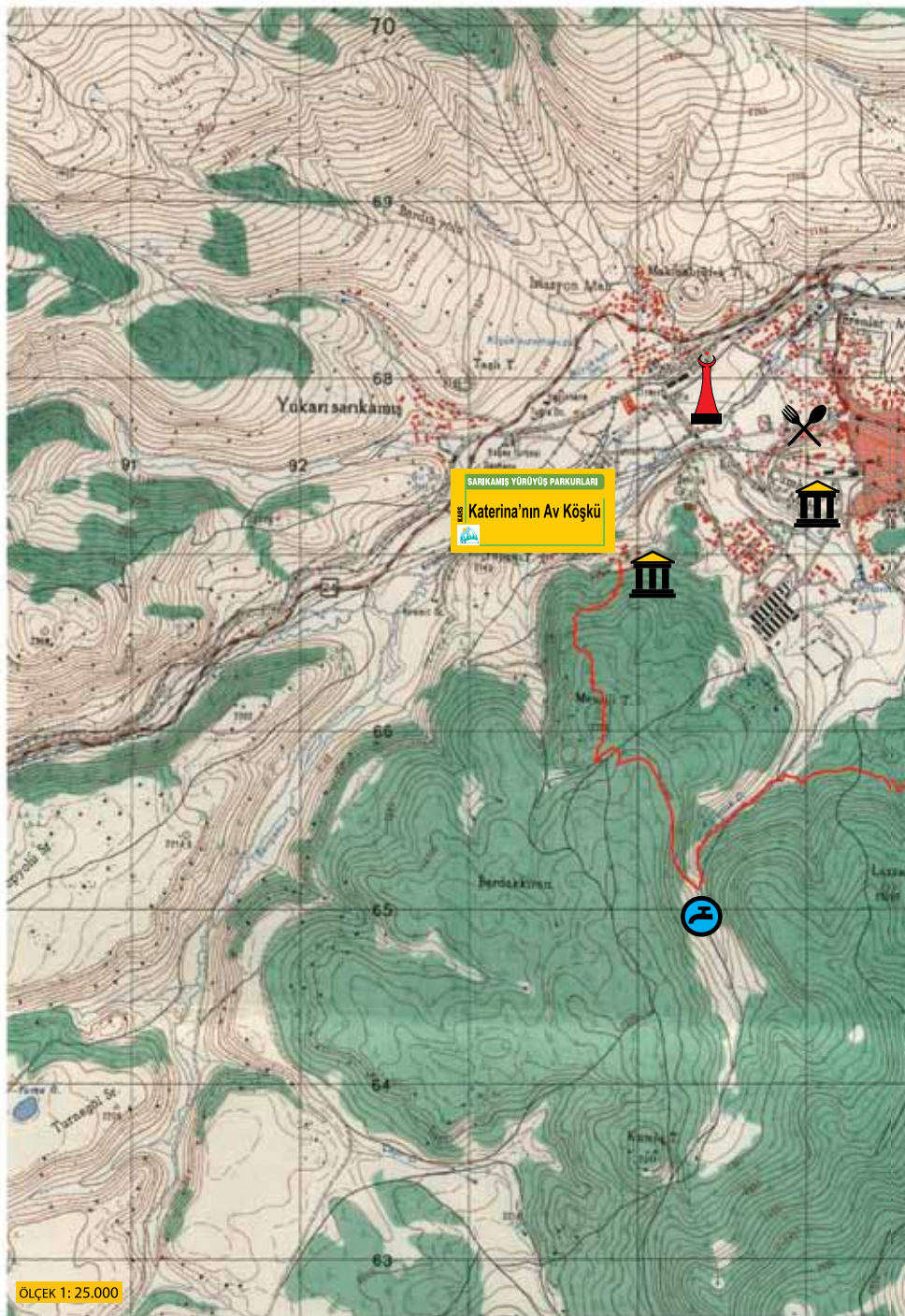

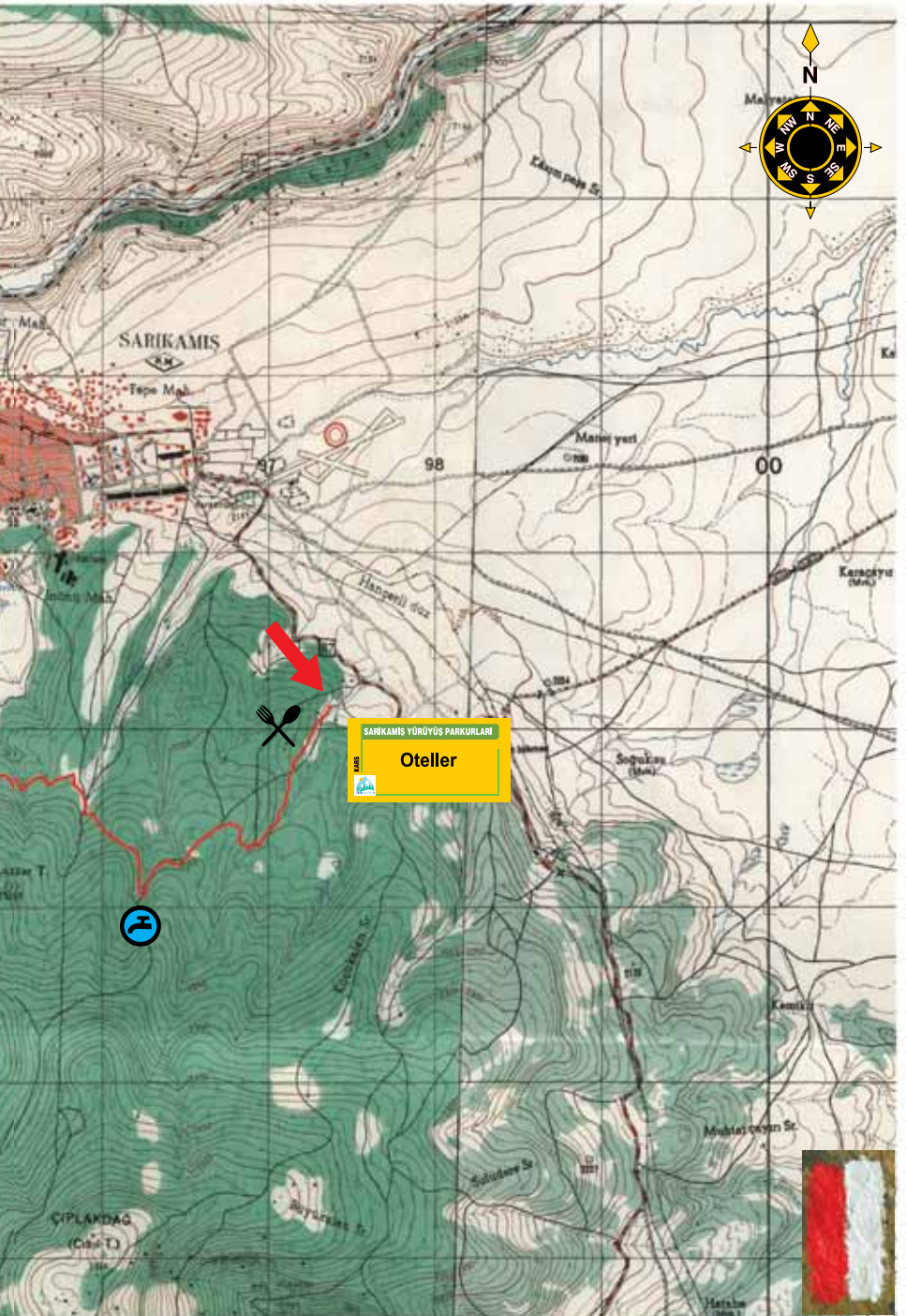
KISA PARKURLAR

Parkur 6 : Oteller-Katerina Av Köşkü (9 km)

Oteller bölgesinden başlayan bu rotanın ilk bölümünde rampa yukarı yürüyeceğiz. Bir kilometre sonra geldiğimiz pistler kavşağından sağa dönerek, orman içine giriyoruz. Nispeten eğimin düzeldiği bu bölümde önümüze çıkan pınarı geçerek, Çamaşırdere Vadisi'ne iniyoruz. Eski cephanelik yakınında karşımıza çıkan tabeladan sonra, parkur 4'de anlatılan güzergahı izleyerek Katerina Av Köşkü'ne erişiyoruz.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2158 m
Asgari Yükseklik : 2105 m

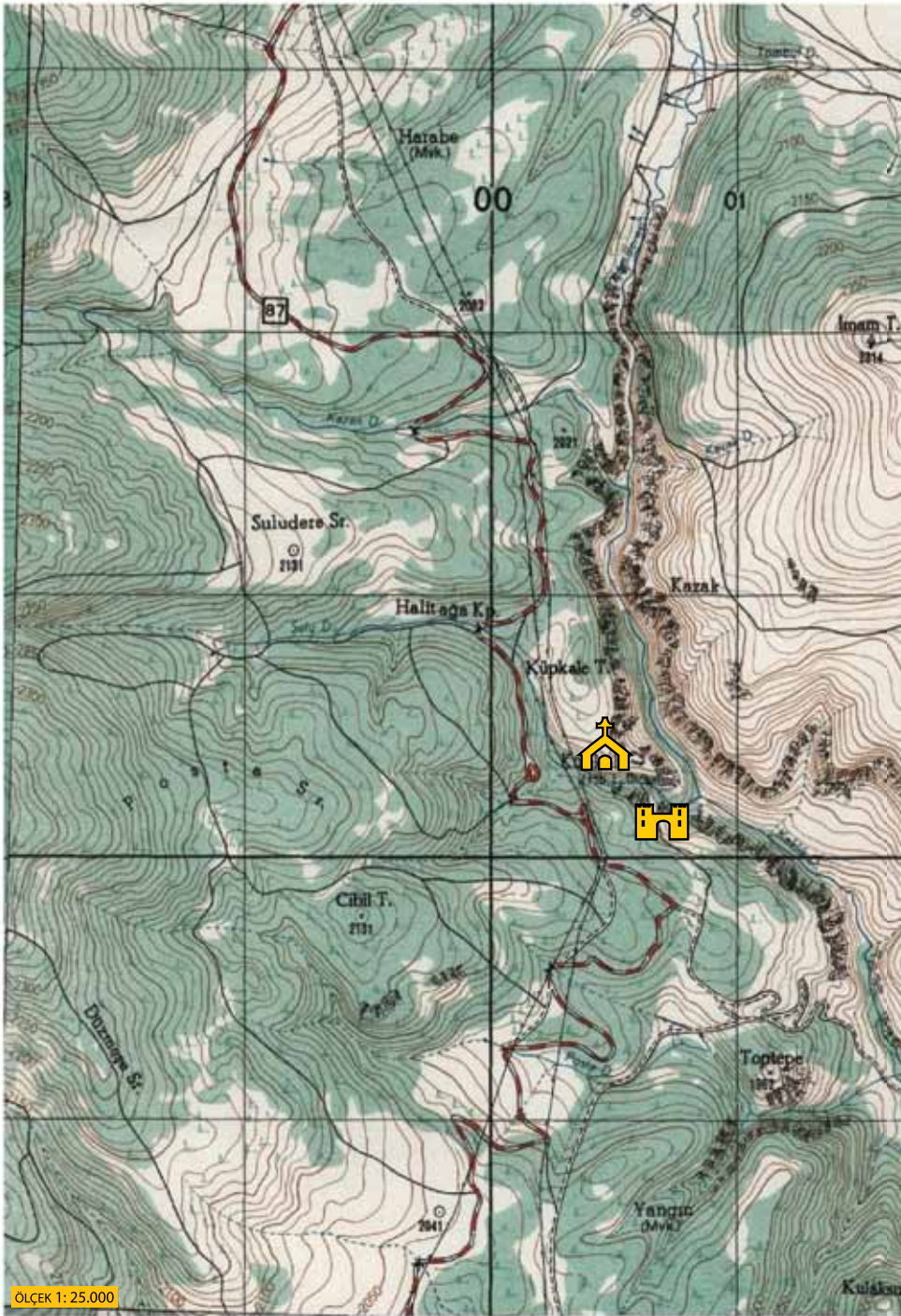

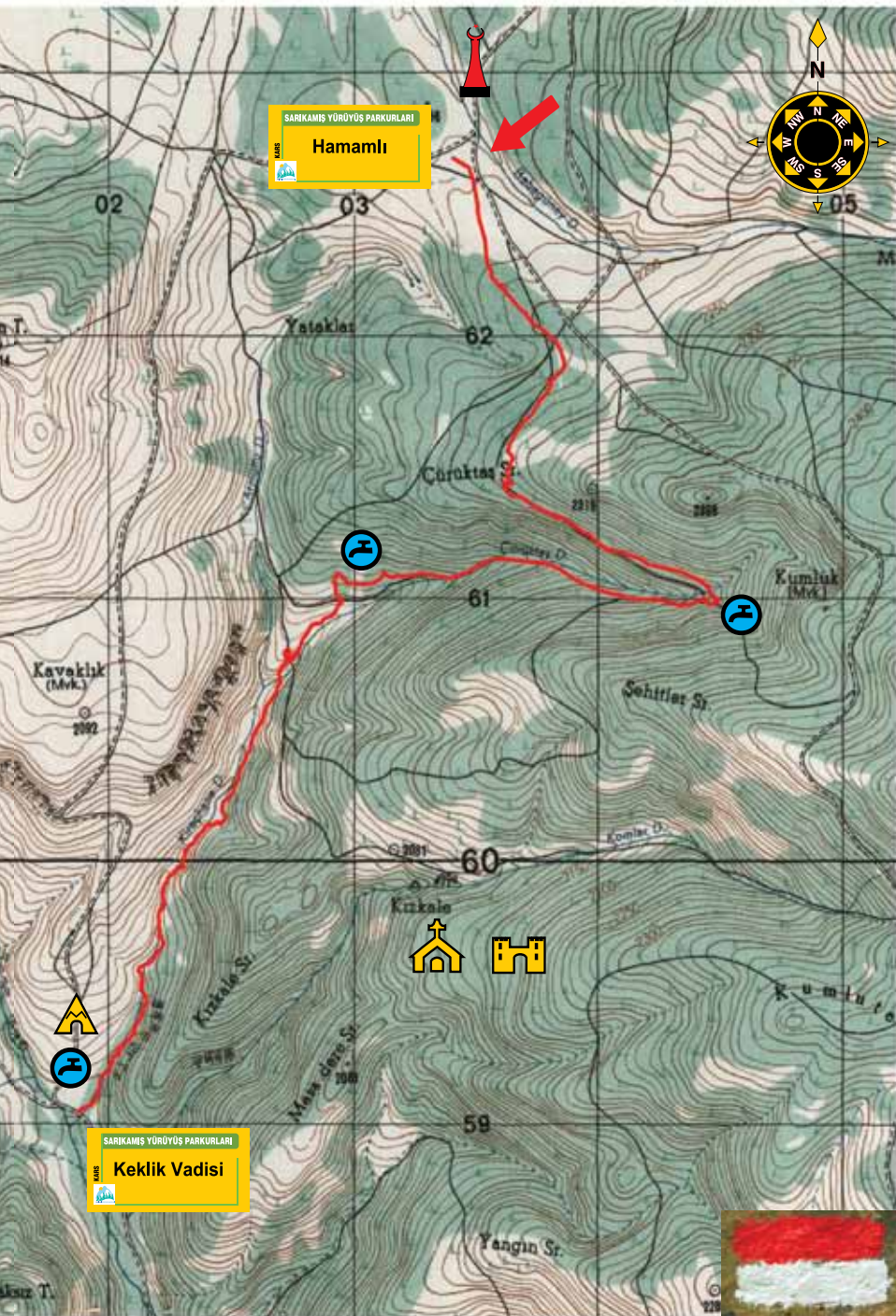
KISA PARKURLAR

Parkur 7 : Hamamlı-Keklik Vadisi (9 km)

Hamamlı'dan Şehitemin Köyü'ne ulaşımı sağlayan orman yolu, güzergahımızın ana rotasını oluşturuyor. Özellikle sonbahar aylarında yaprakların müthiş bir renk harmonisi sergilediği parkur, orman içinden yol alıyor. Kumluk mevkiinin ardından üç yol ağzından sağa dönüyoruz. Köprüye vardıktan sonra orman yolunu terk ederek Çürüktaş dere yatağına giriyoruz. Kavaklık mevki ile Kumkale sırtı içindeki dere yatağı, bizi Keklik Vadisi'ne ulaştırıyor.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2164 m
Azgarı Yükseklik : 1802 m

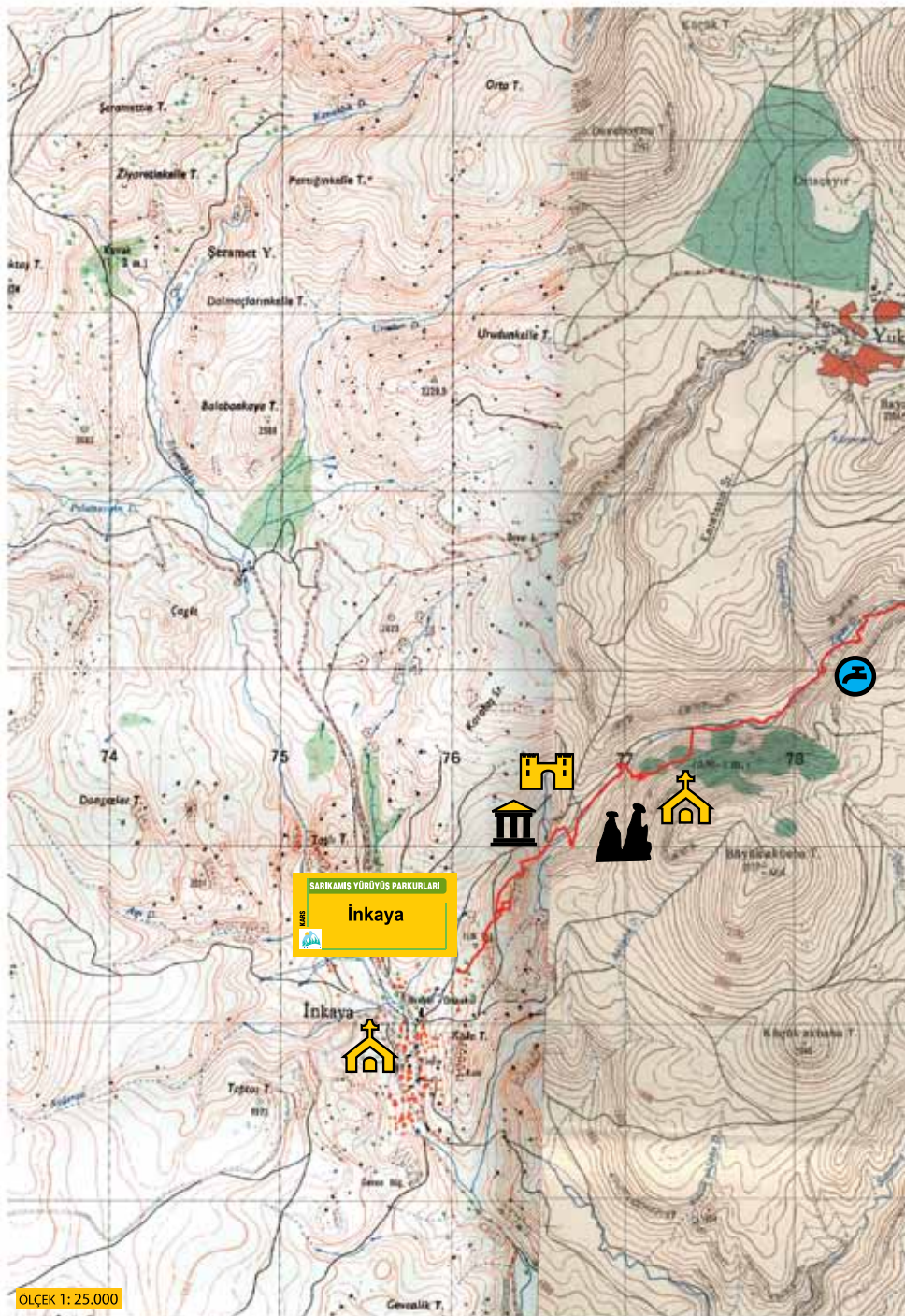

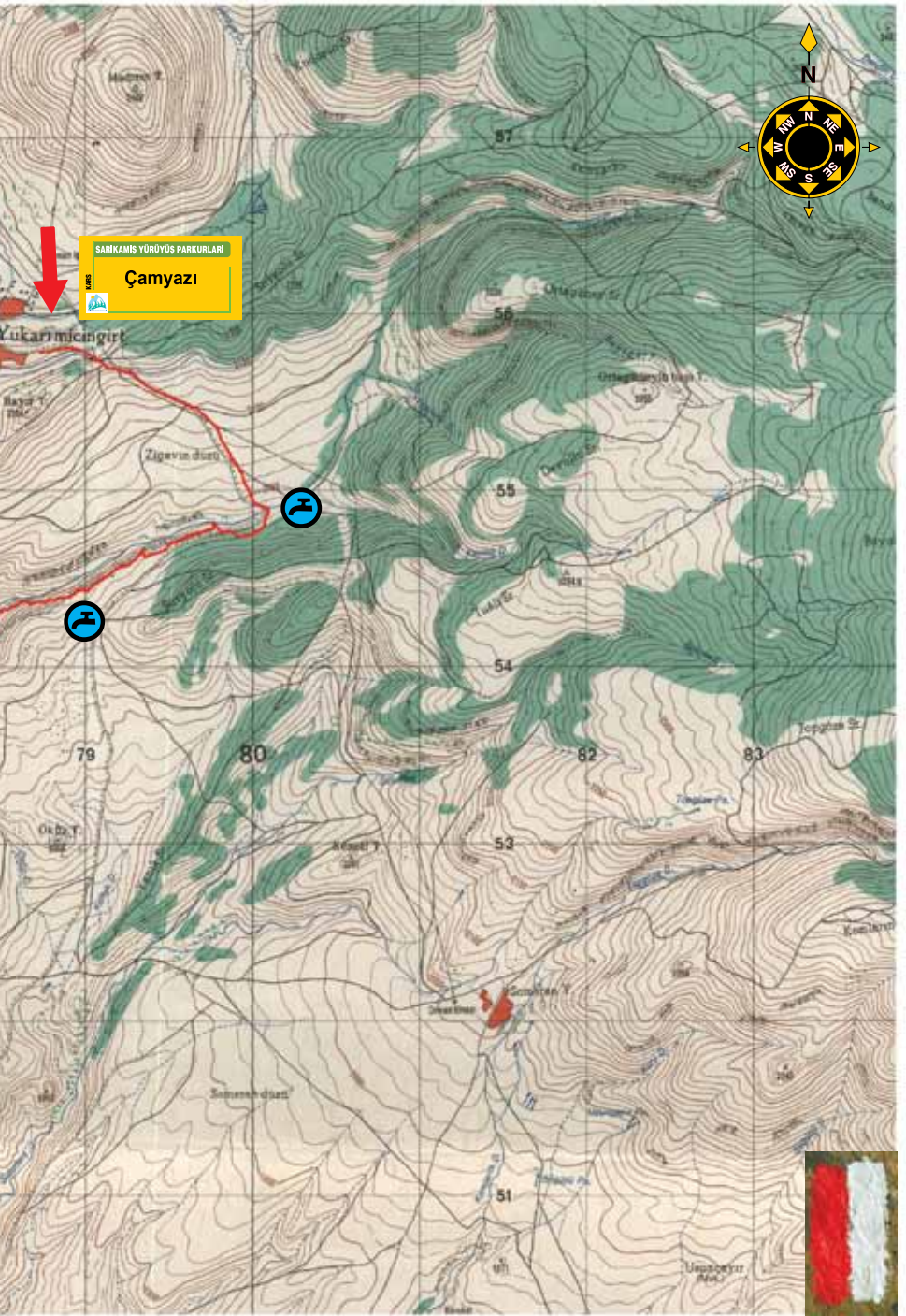
KISA PARKURLAR

Parkur 8 : Çamyazı-İnkaya (9 km)

Güzergahımızı oluşturan Çamyazı ile İnkaya arasındaki İnkaya Deresi Vadisi, eski zamanlardan beri kullanılan bir yerleşim mekânı. İnkaya Deresi'nin hayat verdiği vadiye Çamyazı Köyü'nden bir traktör yolunu yürüterek ulaşıyoruz. Vadinin başlangıç noktasındaki Zigavın Düzü'nde, fundalık ve meşelerin kuşattığı bir doğal doku hakim. Giderek daralan ve sarp bir görünüm alan vadi, Sudökülen kayalığı ile Büyükbaba tepeleri arasından geçiyor. Bu kayalık yamaçların bazı kısımlarında geniş kovuklar göreceksiniz. Bölge halkı tarafından Kızlar Kilisesi olarak bilinen kilise ve şapelleri ziyaret edebilirsiniz. Bu noktadan sonra genişleyen vadi tabanı, Micingirt Kalesi'nin muhteşem görüntüsünü karşınıza çıkaracak. Uzun ince bir tepeye konumlanan kale 13. yüzyılda, daha önceden Urartular tarafından da kullanılan bir bölgeye yapılmış. Vadi bitiminde dere yatağından ayrılarak kaleye yönelen patikayı izliyoruz. Etkinlik sonrası Micingirt Kalesi'ni ve hemen yakınındaki Selçuklu kümbetini gezebilirsiniz.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2166 m
Asgari Yükseklik : 1762 m

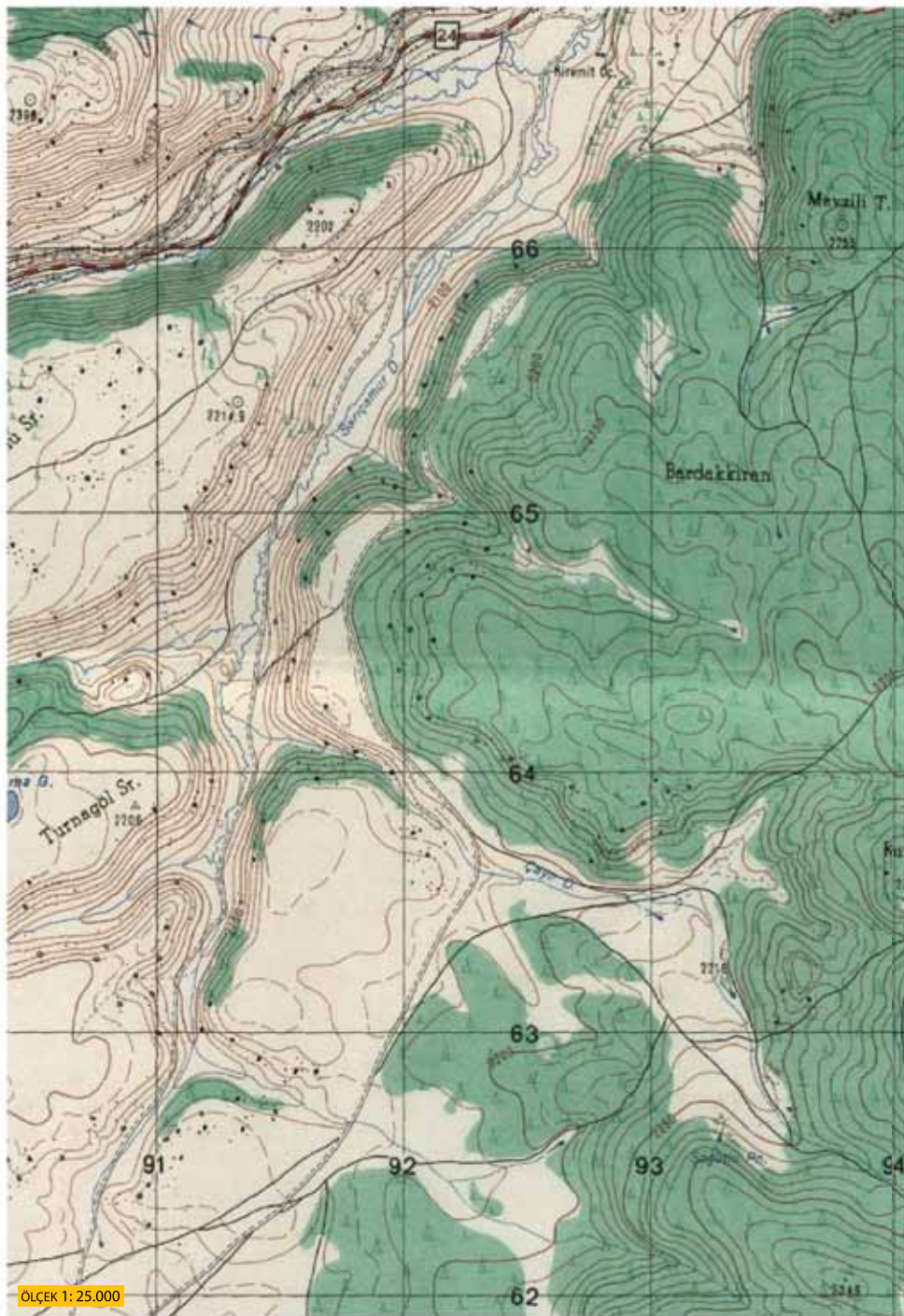

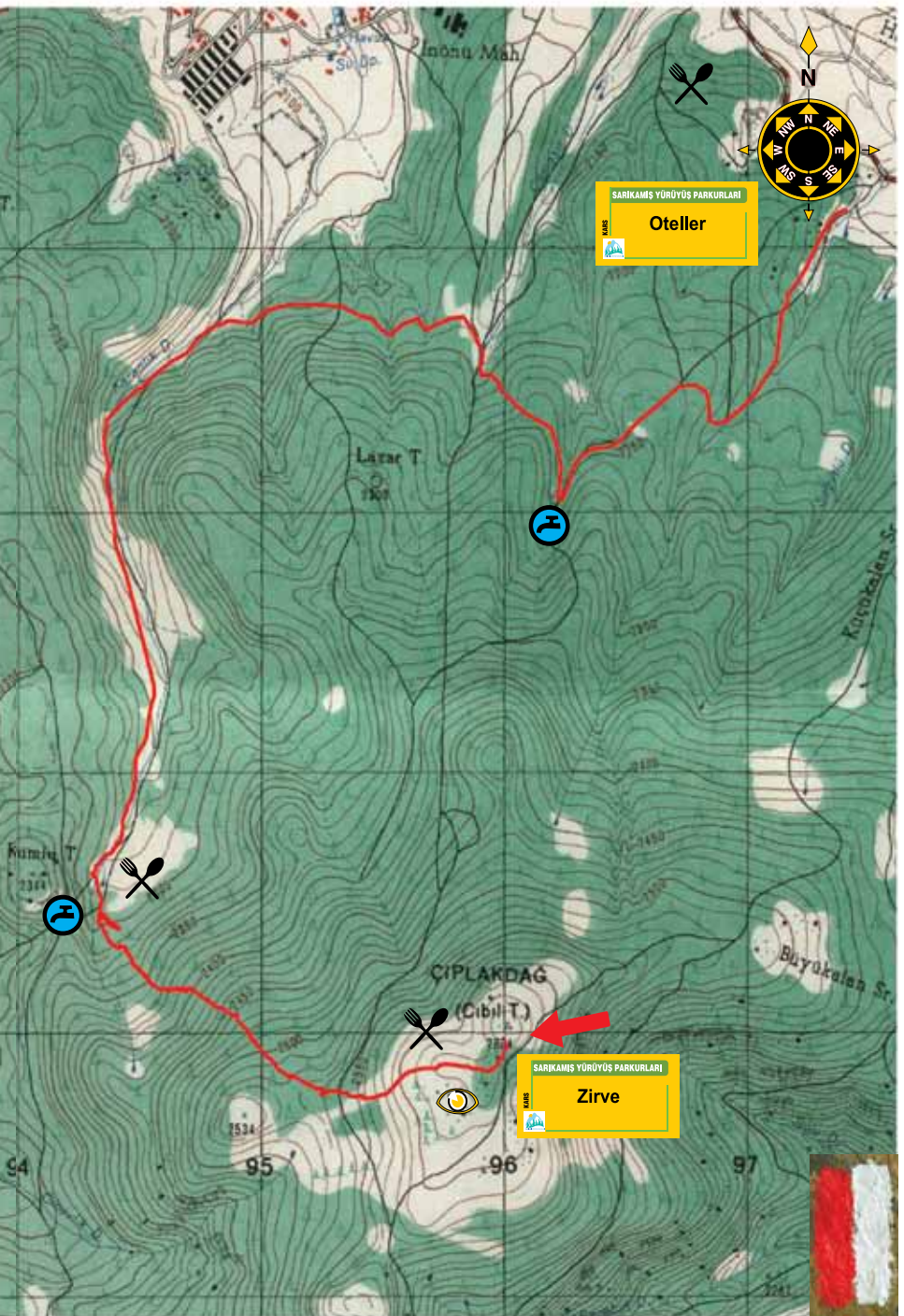
KISA PARKURLAR

Parkur 9 : Zirve-Karanlıkdere-Oteller (10 km)

Günümüzde Bayraktepe olarak anılan Cıbiltepe, etkinliğimizin başlangıç noktası olacak. Karanlıkdere'ye inen pistin yanından ormana girerek işaretli patikayı izliyoruz. Kısa bir süre sonra önümüze çıkan orman yolunda yürümeye başlıyoruz. Sürekli bir inişi içeren yürüyüş, kayak merkezinin 9. pisti olan Karanlıkdere dinlenme alanına ulaşıyor. Molanın ardından tekrar yürüyüşe başladığımızda, aşağıya inen orman yolunu tercih ediyoruz. Bir kilometre sonra önümüze çıkan eski cephanelik yakınındaki tabe-
ladan sağa dönüp, 6. parkurda anlatılan güzergahı takip ederek oteller bölgesine varacağız.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2634 m
Asgari Yükseklik : 2158 m

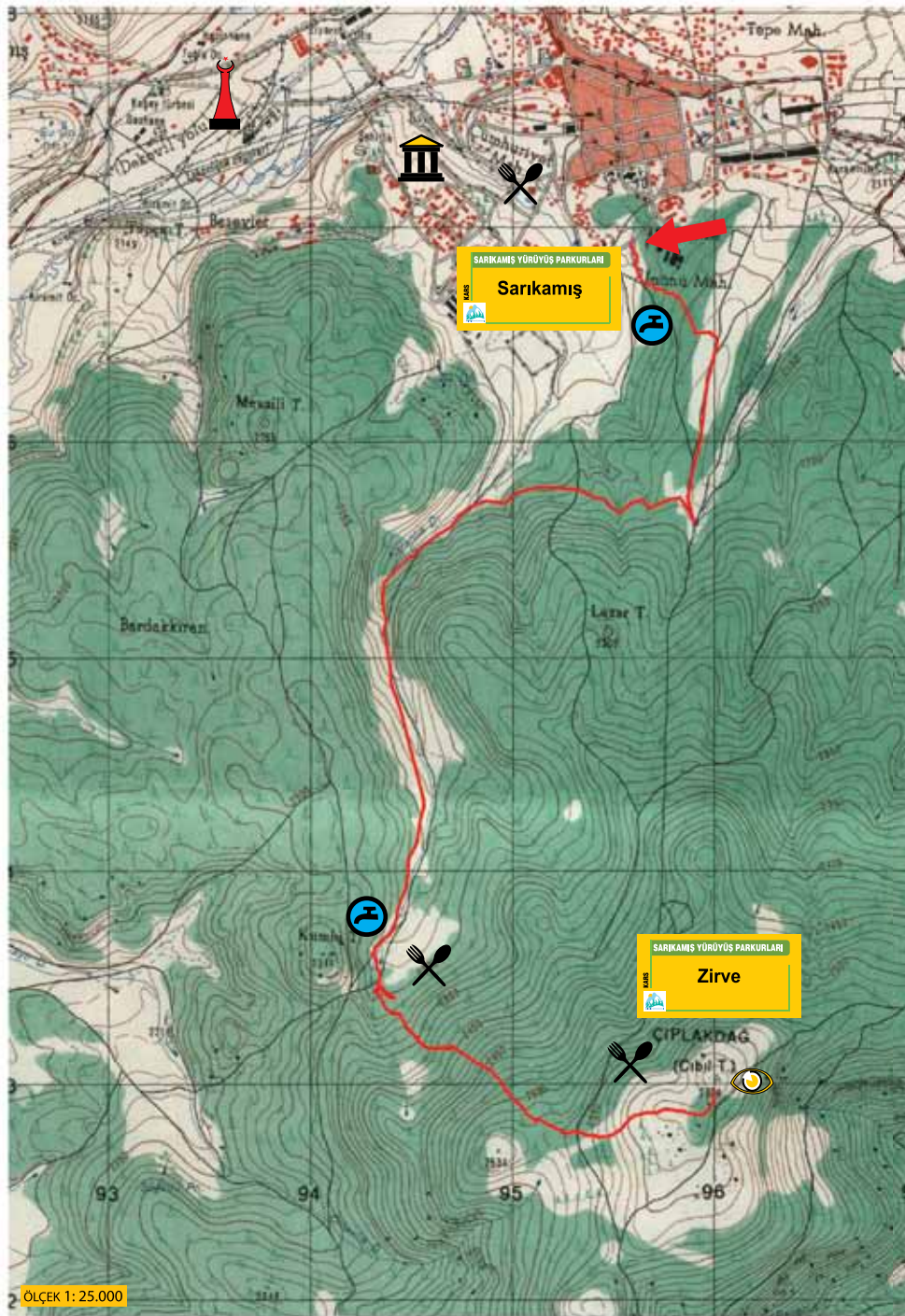

KISA PARKURLAR

Parkur 10 : Sarıkamış-Karanlıkdere-Zirve (10 km)

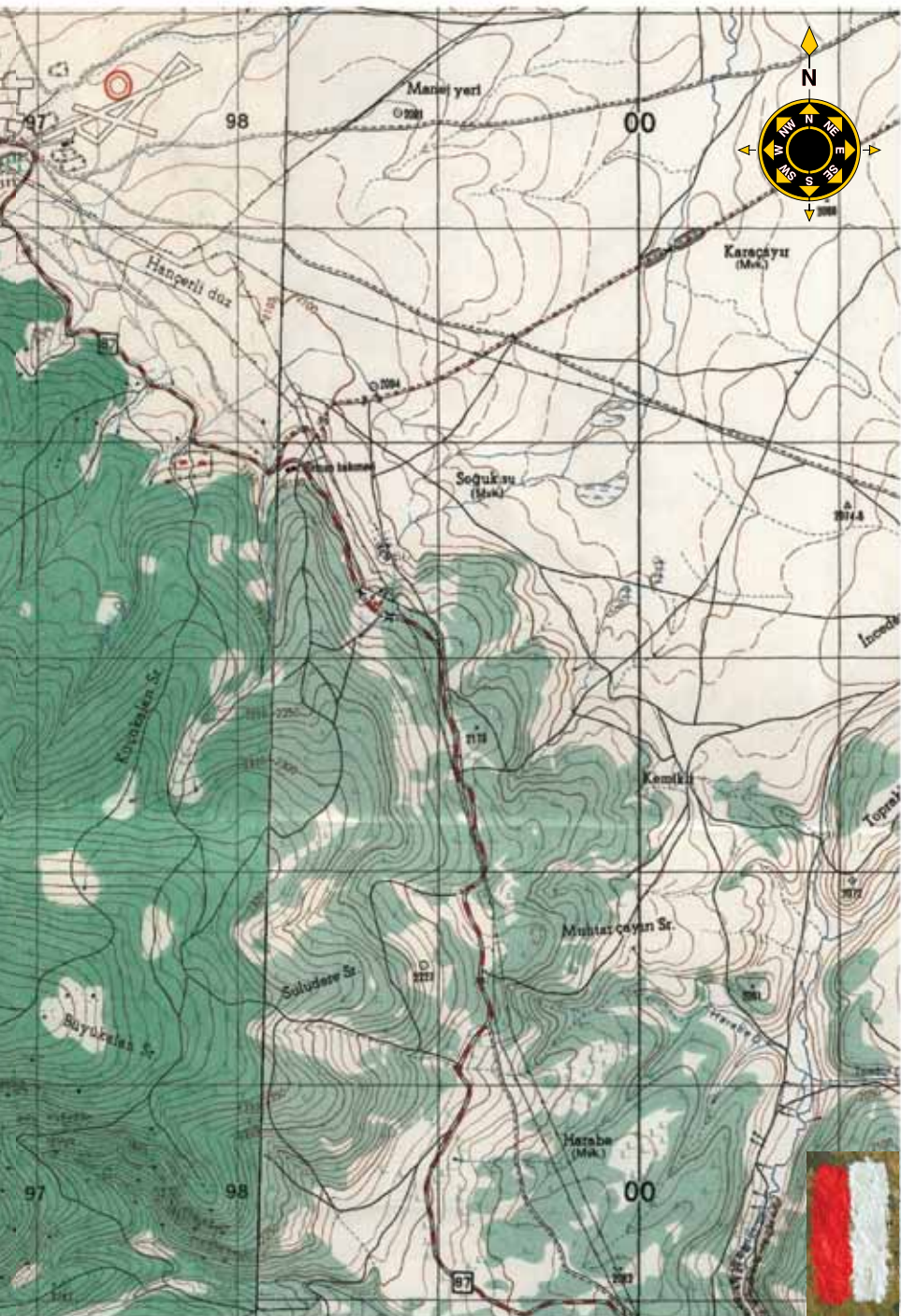
4 nolu parkur ile başlangıç noktaları aynı olan bu rota, eski cephanelik bölgesine kadar benzer bir güzergahı izliyor. Burada rastlayacağınız tabelanın 'Zirve' okunu takip etmek için, parkur 9'da anlatılan orman yolunda yürümek gerekiyor. 2100-2600 metreler arasında neredeyse sürekli bir çıkış içeren bu rotanın zor olduğunu hatırlatalım. Bu yüzden hiç acele etmeden yavaş bir tempoda, etrafınızdaki güzelliklerin keyfini çıkararak yürüyün.

Zorluk Derecesi : Zor
Azami Yükseklik : 2665 m
Asgari Yükseklik : 2092 m

SARIKAMIŞ YÖRÖYÜŞ PARKURLARI
Sarıkamış

SARIKAMIŞ YÖRÖYÜŞ PARKURLARI
Zirve

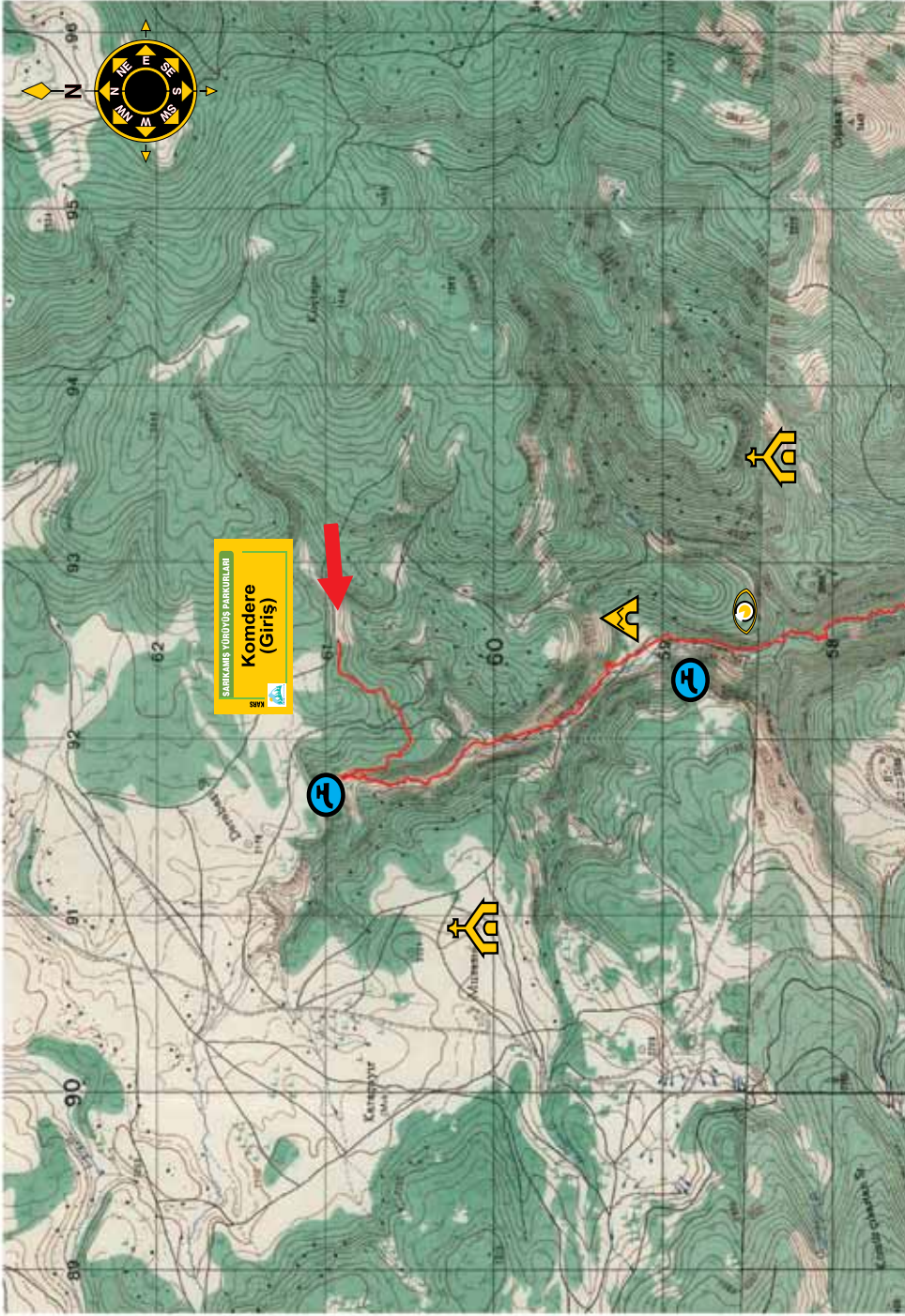

KISA PARKURLAR

Parkur 11 : Komdere Vadisi (10 km)

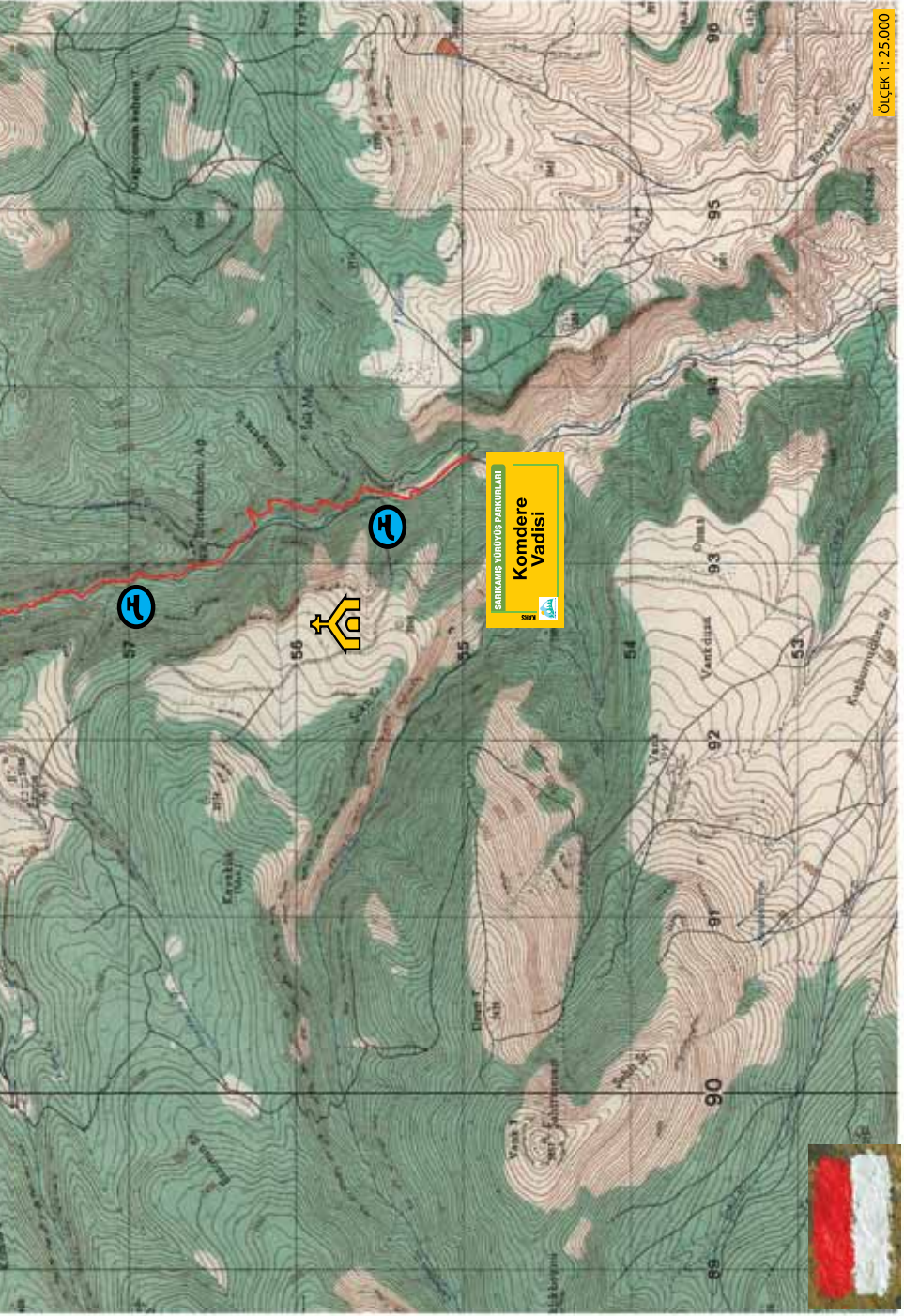
Sarıkamış yürüyüş parkurları içerisinde en güzel etkinliklerden biri olan Komdere Vadisi, doğal ve tarihi güzellikleriyle konuklarını büyülüyor. Eski Sarıkamış-Karakurt yolunun İznos bölümünde başlayan rota, orman yolunda ilerleyerek vadiye iniyor. Belli bölümlerinde oldukça daralan Komdere Vadisi içerisinde, yolculuğu boyunca birçok dereyi bağrına katan İznos Çayı akıyor. Yüksek kayalık tepeler ve orman örtüsüyle sarmalanmış vadi içi yürüyüş, dere yatağının solundan devam ediyor. Suyun şırıltısının eşlik ettiği rota boyunca birkaç kaynak var. Yamaçlarda yer alan bir zamanlar yerleşim olarak kullanılmış mağara oyukları ve kaya mezarları, rotanın sürprizleri arasında. 10 kilometrelik vadi tabanındaki yürüyüş, yeniden kesiştiğimiz Sarıkamış-Karakurt ayrımında sona eriyor.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2258 m
Asgari Yükseklik : 1949 m

SARIKAMİŞ YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
Komdere
(Giriş)

SARIKAMIS YURDUSU PARKI
Komdere
Vadisı

ÖLÇEK 1: 25.000

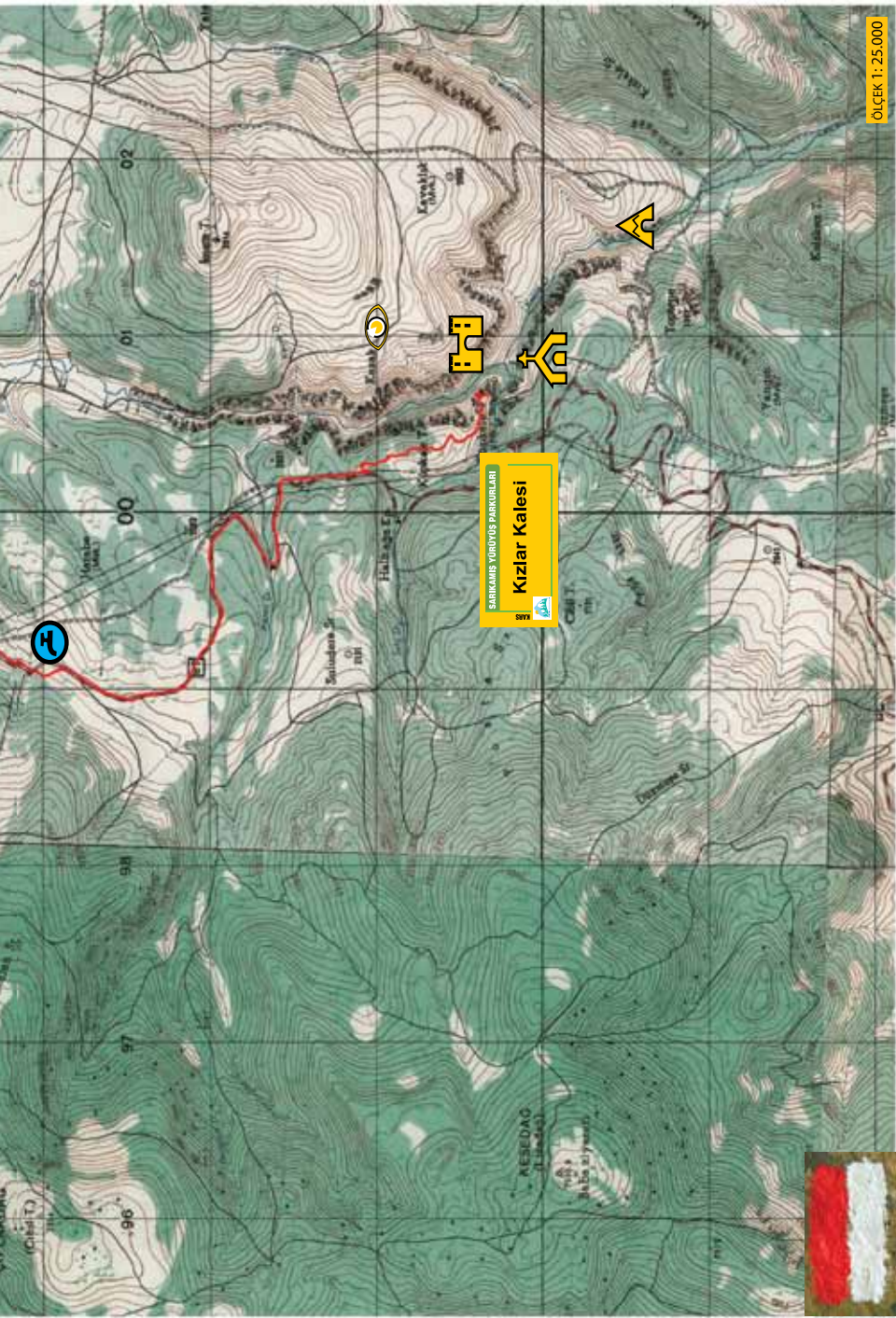

KISA PARKURLAR

Parkur 12 : Oteller-Soğuksu-Kızlar Kalesi (10 km)

Orman yolu boyunca oldukça düz bir platformda ilerleyen ve herkesin kolaylıkla yürüyebileceği hoş bir rota. Oteller bölgesindeki tabelanın işaret ettiği yönde ilerleyerek, eski Erzurum-Kars yoluna kavuşuyoruz. Yaz aylarında piknikçilerin akınına uğrayan Soğuksu ve Şırşır alanları, mola yerlerimiz olacak. Çam ağaçları ve kır çiçekleri arasında süren yolculuk, 8. kilometrede bugünkü Erzurum-Kars ana yoluna ulaşıyor. Dikkatlice karşıya geçerek işaretlerin kılavuzluğunda yürüyüşe devam ediyoruz. Orman dokusunun yerini çayırlığa bıraktığı noktada, hava açıksa muhteşem bir manzara bizi bekliyor. Keklik Deresi Vadisi ve Kızlar Kalesi'ni kapsayan geniş panorama, güzel bir fotoğraf karesi aynı zamanda. İçinde yıkılmış bir kilise bulunan kaleyi gezdikten sonra yeniden ana yola geri dönüyoruz.

Zorluk Derecesi : Kolay
Azami Yükseklik : 2158 m
Asgari Yükseklik : 1938 m

KISA PARKURLAR

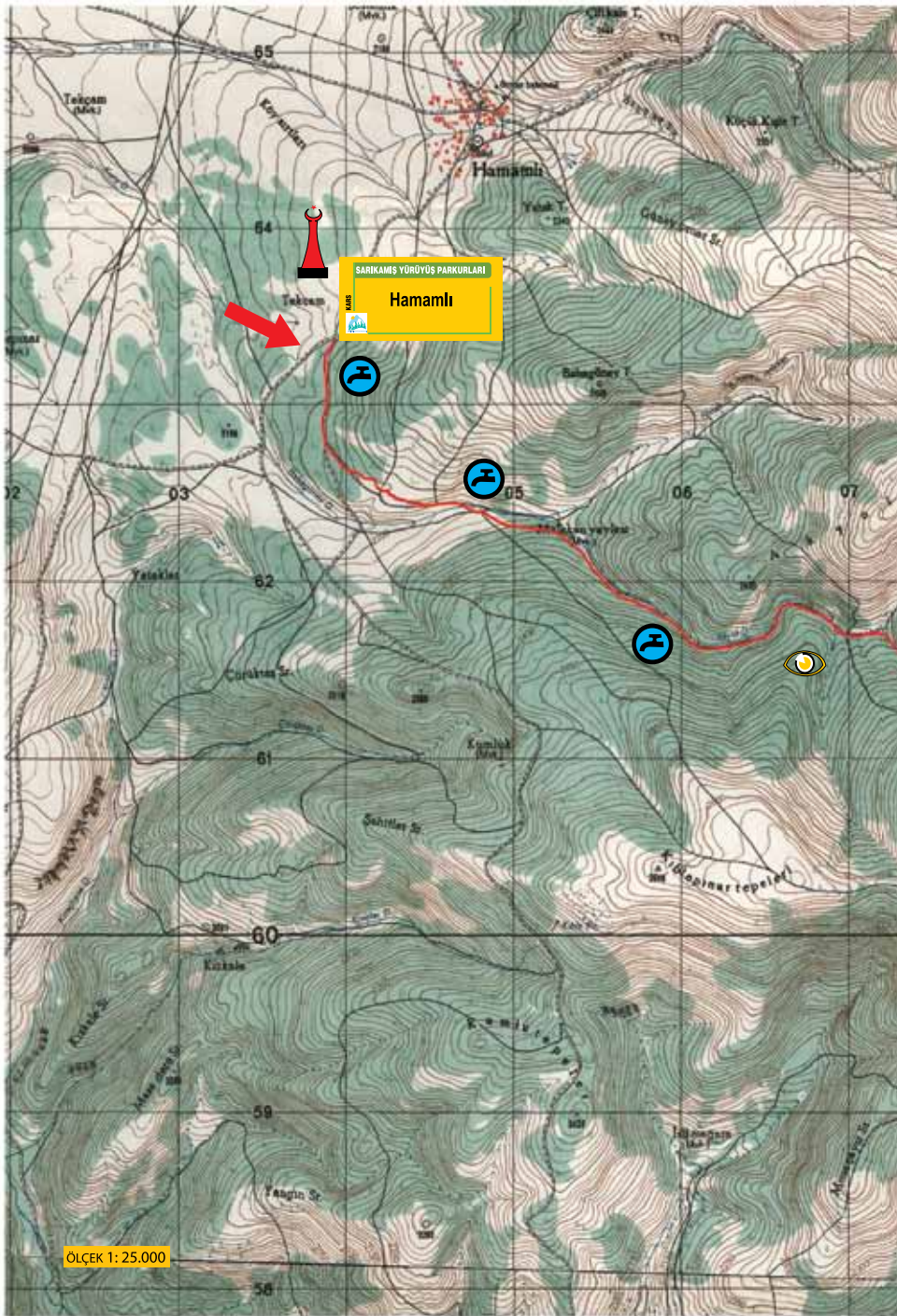
Parkur 13 : Hamamlı Şehitliği-Şehitemin Yaylası (10 km)

Sarıkamış şehitleri için yaptırılan anıtlardan biri olan Hamamlı Şehitliği aktivitemizin çıkış noktası. Önce orman yolunu izleyerek Malakan Yaylası'na varıyoruz. İki vadinin birleşimi olan bu alandan Akyol dere yatağına doğru yöneliyoruz. Bazen sık bitki örtüsünün önümüzü kestiği rota yükselmeye devam ediyor. Karşılaştığımız iki dere çatağında yine sağ tarafı tercih ederek, bir süre sonra ormanlık alana giriyoruz. İşaretlerin yardımıyla ağaçlar arasından geçip yayla yoluna kavuşuyoruz. Artık Ortatepe ile Topyolu tepelerinin yükseldiği doruk noktasındaki sırttayız. Buradan hem geldiğimiz yöndeki Sarıkamış ilçesini, hem de önümüzdeki yaylayı görebiliyoruz. Yöre insanı tarafından Akyol Boğazı olarak anılan vadiye iniş zamanı. Önce ormana girerek dere yatağına ulaşıyoruz. Vadi tabanında patikayla birleşen traktör yolu bizi Şehitemin Yaylası'na götürüyor. Aladağ eteklerindeki bu büyük yayla, yaz aylarında bile oldukça serin oluyor.

Zorluk Derecesi : Zor

Azami Yükseklik : 2650 m

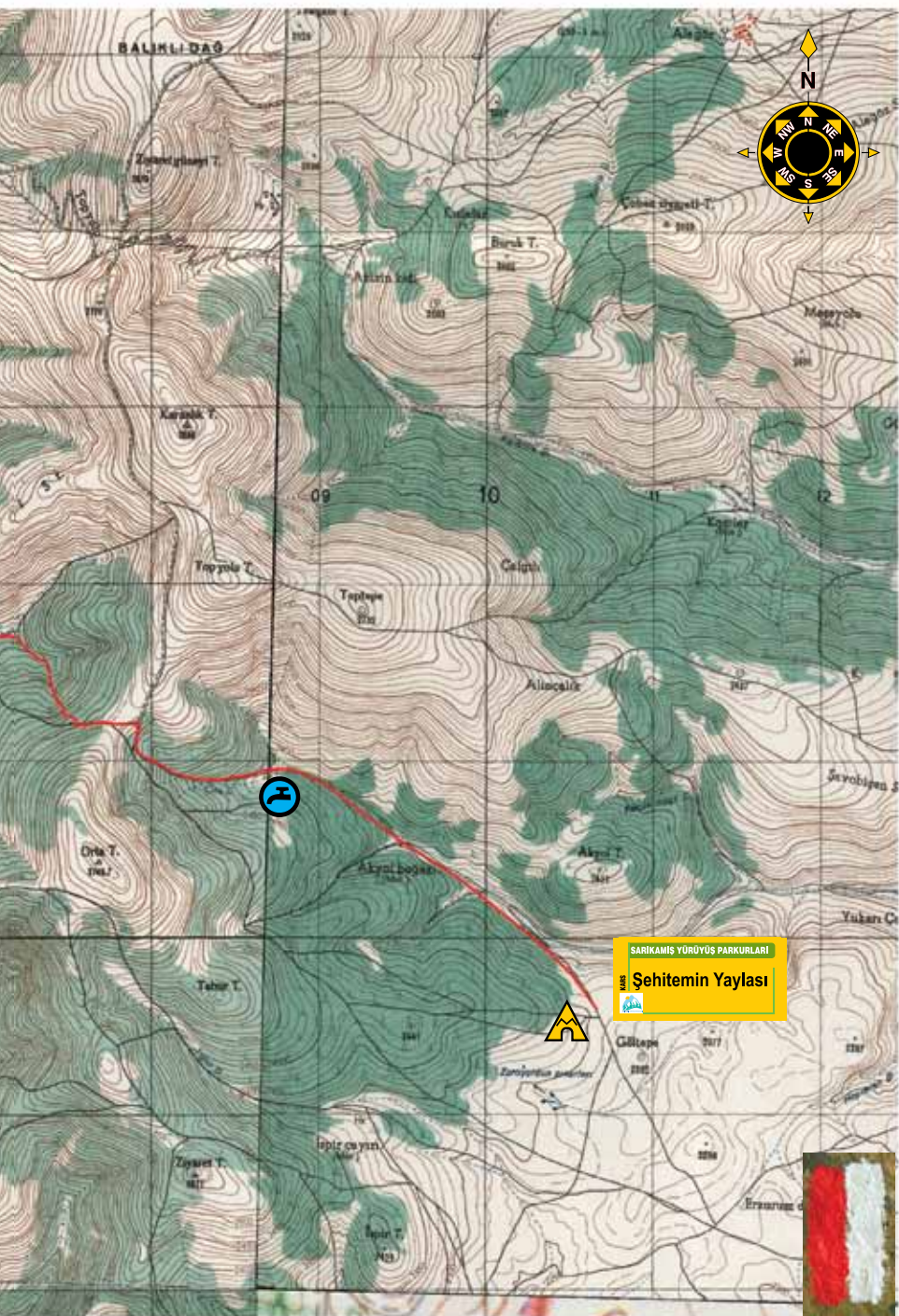
Asgari Yükseklik : 2241 m

SARIKAMIS YORUYUS PARKURLARI

Hamamlı

ÖLÇEK 1: 25.000

KISA PARKURLAR

Parkur 14 : Kızılçubuk-Şehitlik-Sarıkamış (10 km)

Sedat Paşa Tepesi'ndeki tabelaya kadar parkur 3 ile aynı güzergahı izleyen rota, orman yolundan doruk noktasına erişiyor. Geldiğimiz çayırılık alanda bu kez patika yerine sağa dönerek toprak bir yola giriyoruz. Sarıkamış'ın Erzurum sınırındaki yaylalara hakim bir tepede yol olarak manzaranın tadını çıkarıyoruz. Yaklaşık iki kilometre sonra, doğalgaz boru hattını geçip Dikenli Tabya Şehitliği'ne geliyoruz. Bu alandan sonra rota, toprak yolu takip ederek Yukarı Sarıkamış'a inecek ve Meçhul Asker Şehitliği'nde son bulacak.

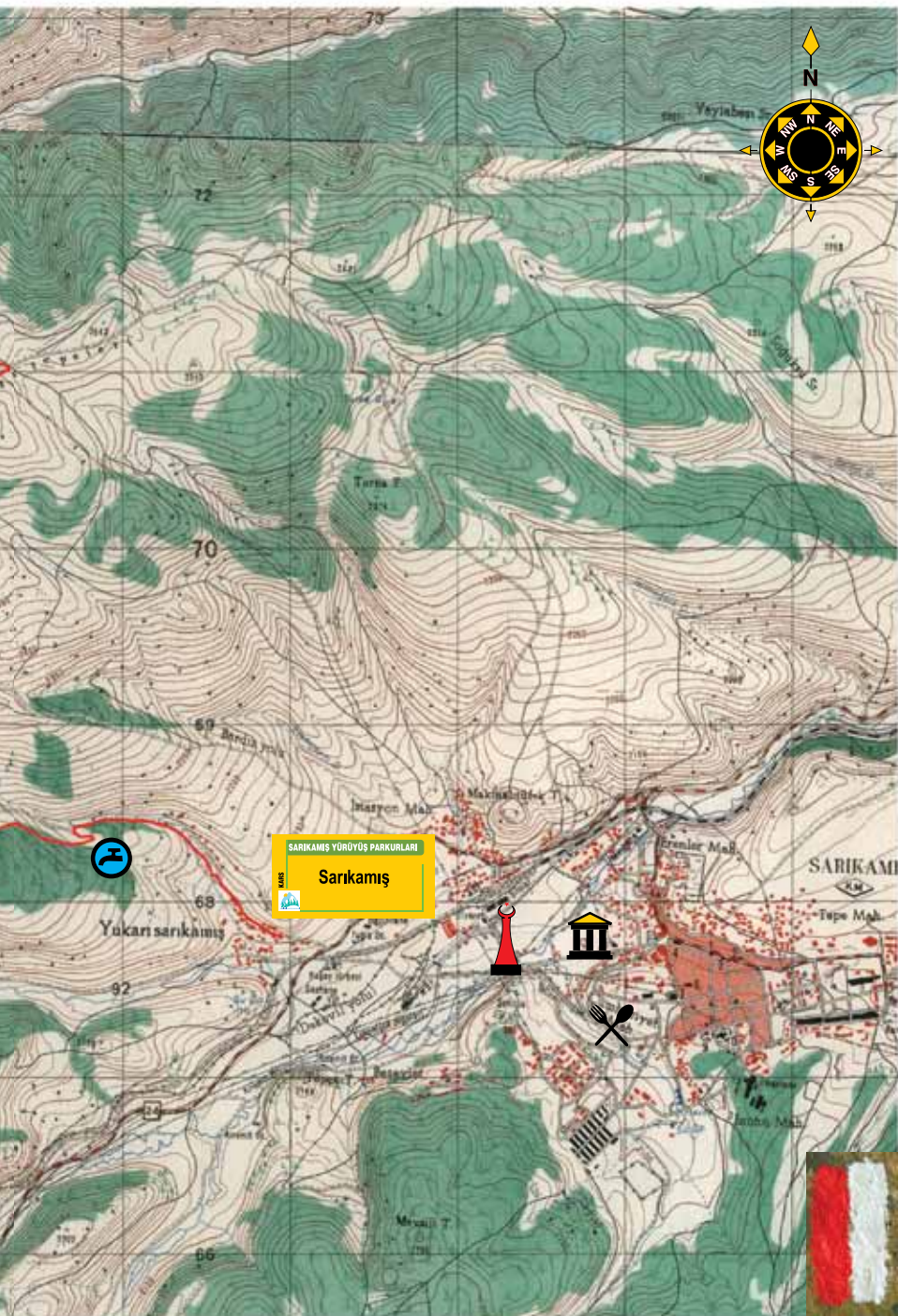
Zorluk Derecesi : Orta
Azami Yükseklik : 2503 m
Asgari Yükseklik : 2092 m

SARĞAİS YÜRÜYÜS PARKURLARI

Kızılçubuk

ÖLÇEK 1: 25.000

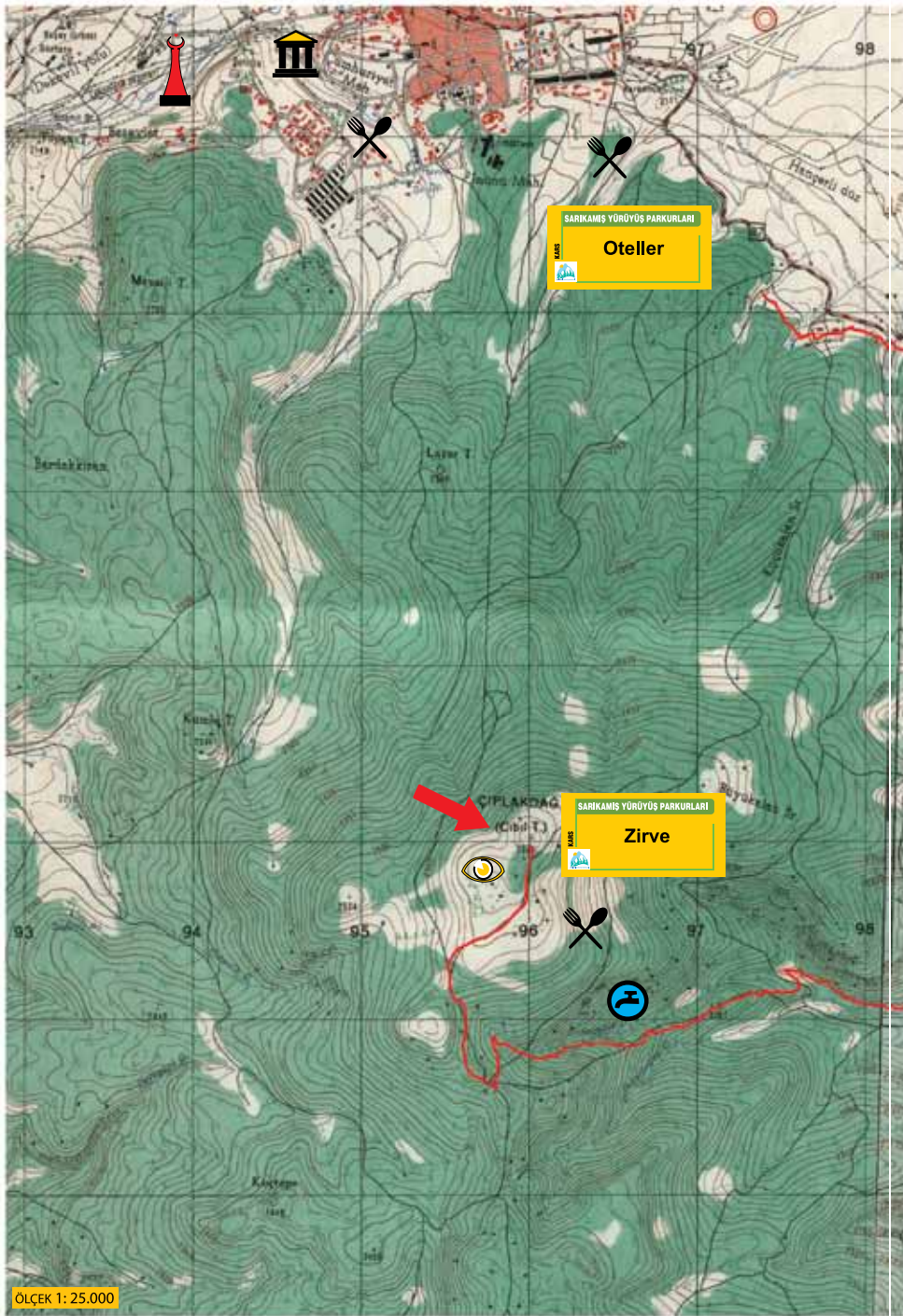

KISA PARKURLAR

Parkur 15 : Zirve-Şırşır-Soğuksu-Oteller (12 km)

Bu rotamız da kayak merkezinin en yüksek noktası olan Bayraktepe doruğundan başlıyor. Önce 200 metre kadar inişe geçip, ardından üç yol kavşağında sağdaki orman yoluna giriyoruz. Aynı zamanda Mescitli Köyü'ne ulaşan bu yol, sırt boyunca ilerliyor. Yoğun sarıçam ağaçlarıyla çevrili oksijen dolu bir ortamda yürüyoruz. Yaklaşık 2 kilometre sonra, sağa dönen kırmızı beyaz işaretlerin rehberliğine bırakıyoruz kendimizi. İnişe geçen rota kurumuş yapraklarla döşeli bir yolda döne kıvrıla uzanıyor. Güneş ışınlarının ulaşmadığı noktaların oldukça soğuk ve kar tutmuş olabileceğini anımsatalım. Şırşır mevkiinde eski Kars-Erzurum yoluna kavuşan parkurun bu bölümü güzel bir kamp alanı aynı zamanda. Güzergahın bundan sonraki kısmı düz bir hatta devam ederek önce Soğuksu piknik alanını geçiyor, hemen ardından da oteller bölgesine varıyor.

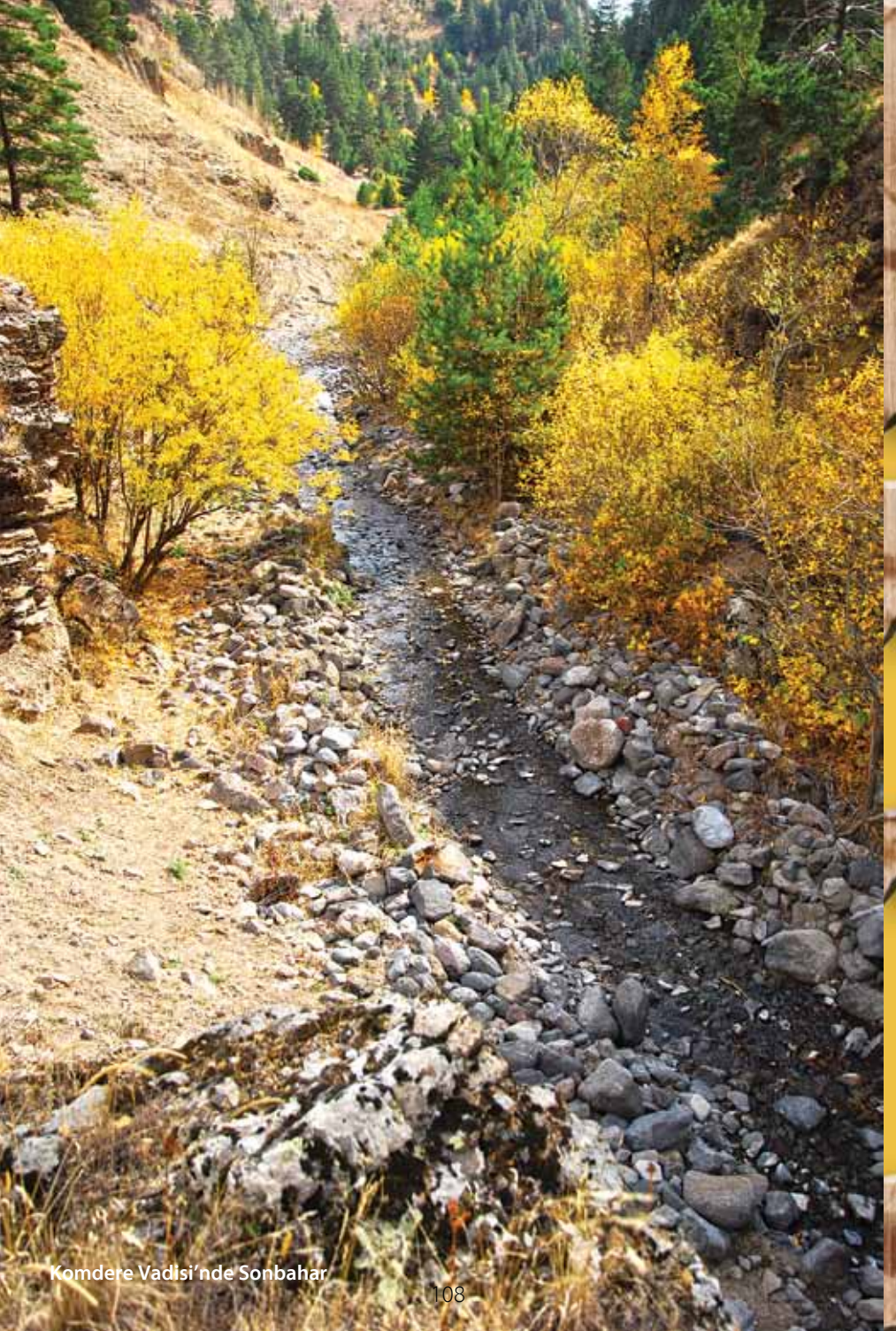
Zorluk Derecesi : Orta
Azami Yükseklik : 2665 m
Asgari Yükseklik : 2147 m

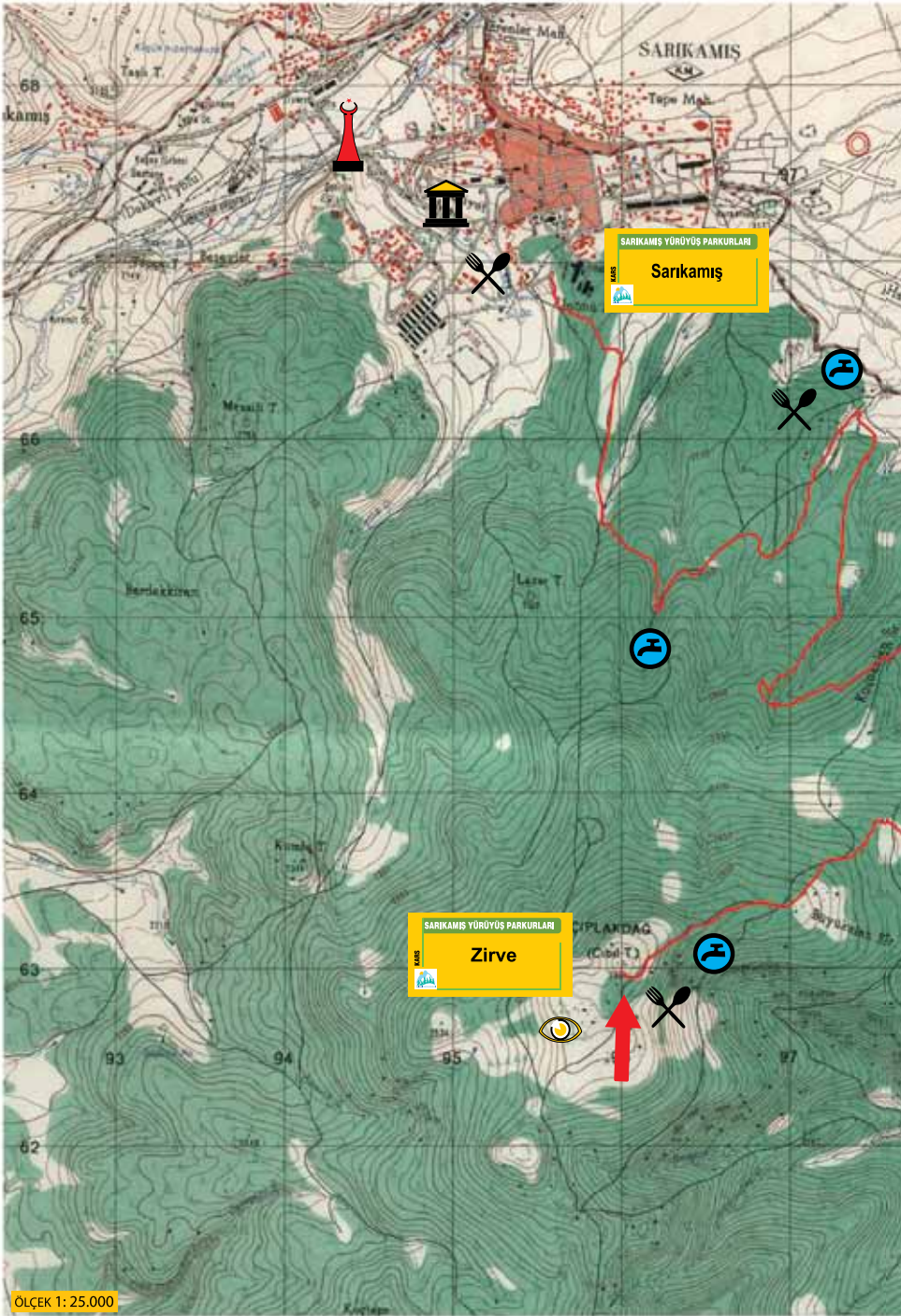

KISA PARKURLAR

Parkur 16 : Zirve-Oteller-Sarıkamış (12 km)

Orman içi yoldan otellere kadar devamlı bir iniş gerektiren rotayı, daha önce 5. parkurda aktarmıştık. Otellerden sonra bu kez eski cephaneliğe kadar parkur 6 bölümünü takip ediyoruz. Vardığımız noktadaki tabelada Sarıkamış'ı gösteren yöne dönerek, orman yolu üzerinden ilerleyip Sarıkamış Hastanesi yakınında aktivitemizi tamamlıyoruz. Kış aylarında buz tutan bu parkuru daha çok yaz ve bahar aylarında tercih etmenizi öneririz.

Zorluk Derecesi : Orta
Azami Yükseklik : 2665 m
Asgari Yükseklik : 2092 m

KISA PARKURLAR

Parkur 17 :

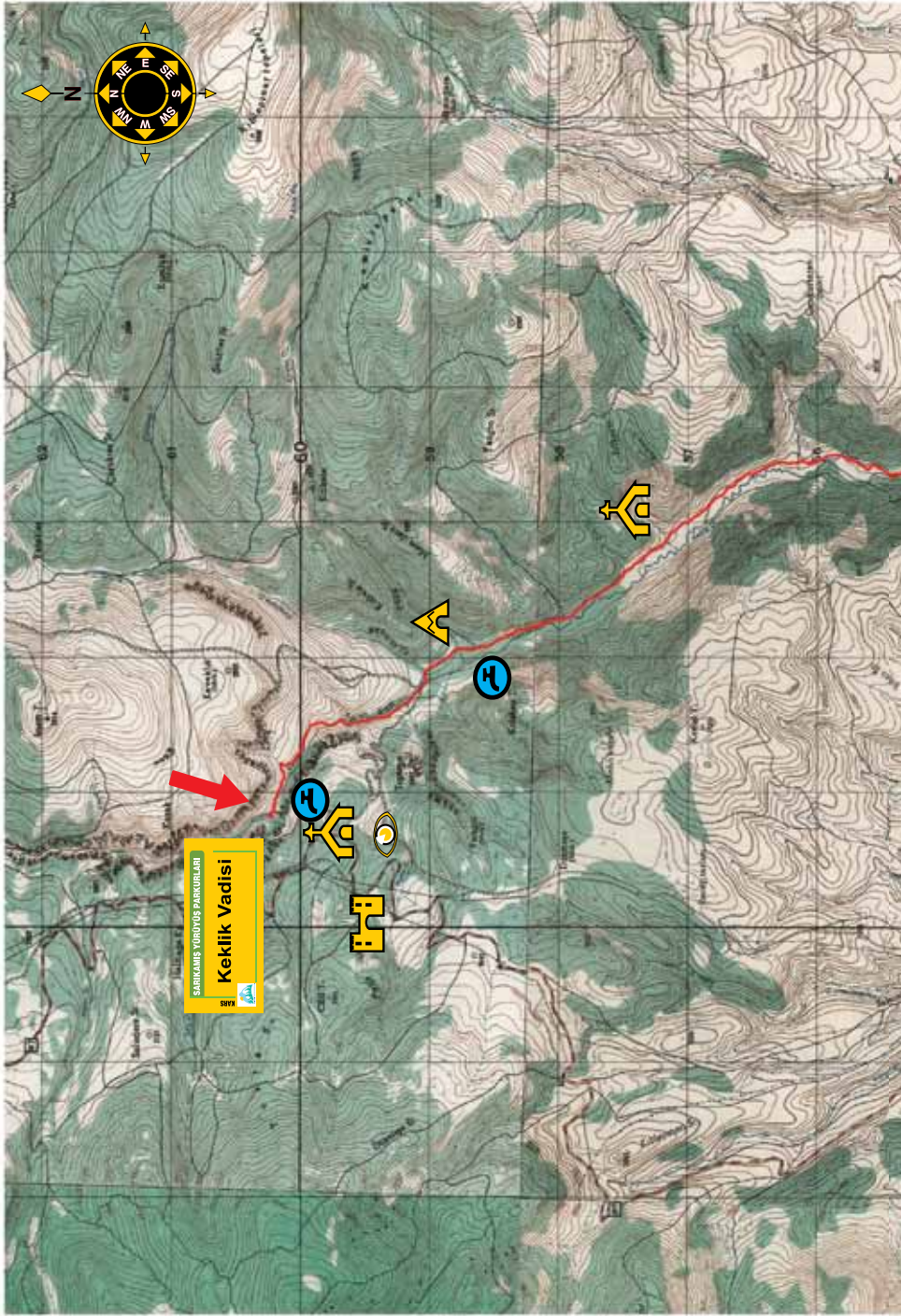
Kızlar Kalesi-Belencik Köprüsü (14 km)

Keklik Vadisi'nin bir kısmını kat eden, doğayla iç içe bir yolculuğa ne dersiniz? Eski zamanlardan beri kavimlere yurt olmuş Keklik Vadisi, tarihi mekanlarıyla da önemli bir bölge. Vadiye hakim bir noktada yer alan Kızlar Kalesi, çıkış noktamız olacak. Taşlık bir patikadan inerek öncelikle dere yatağına doğru yöneliyoruz. Çaydan karşıya geçtikten sonra hayli belirgin işaretli patika bize rehberlik edecek. Geldiğimiz çiftlik binasının yanından sağa dönerek tekrar vadi yatağına doğru hareket ediyoruz. Birkaç dere geçişinin ardından dere yatağı sağımızda kalacak şekilde bir orman yolunu takip ediyoruz. Kilise mevkiindeki harap evleri ve eski kiliseyi geçtikten bir süre sonra vadi yatağı daralıyor. Sarp fakat görsel açıdan keyifli bir ortamda yürüyerek Şehitemin (Alakilise) Köyü'ne giden köprüye varıyoruz. Tekrar girdiğimiz vadi tabanı bizi, yüksek tepeler arasında yaptığımız güzel bir yolculuk sonrası önce Ayşan Düzü'ne, ardından da Belencik Köprüsü'ne ulaştırıyor.

Zorluk Derecesi : Orta

Azami Yükseklik : 1938 m

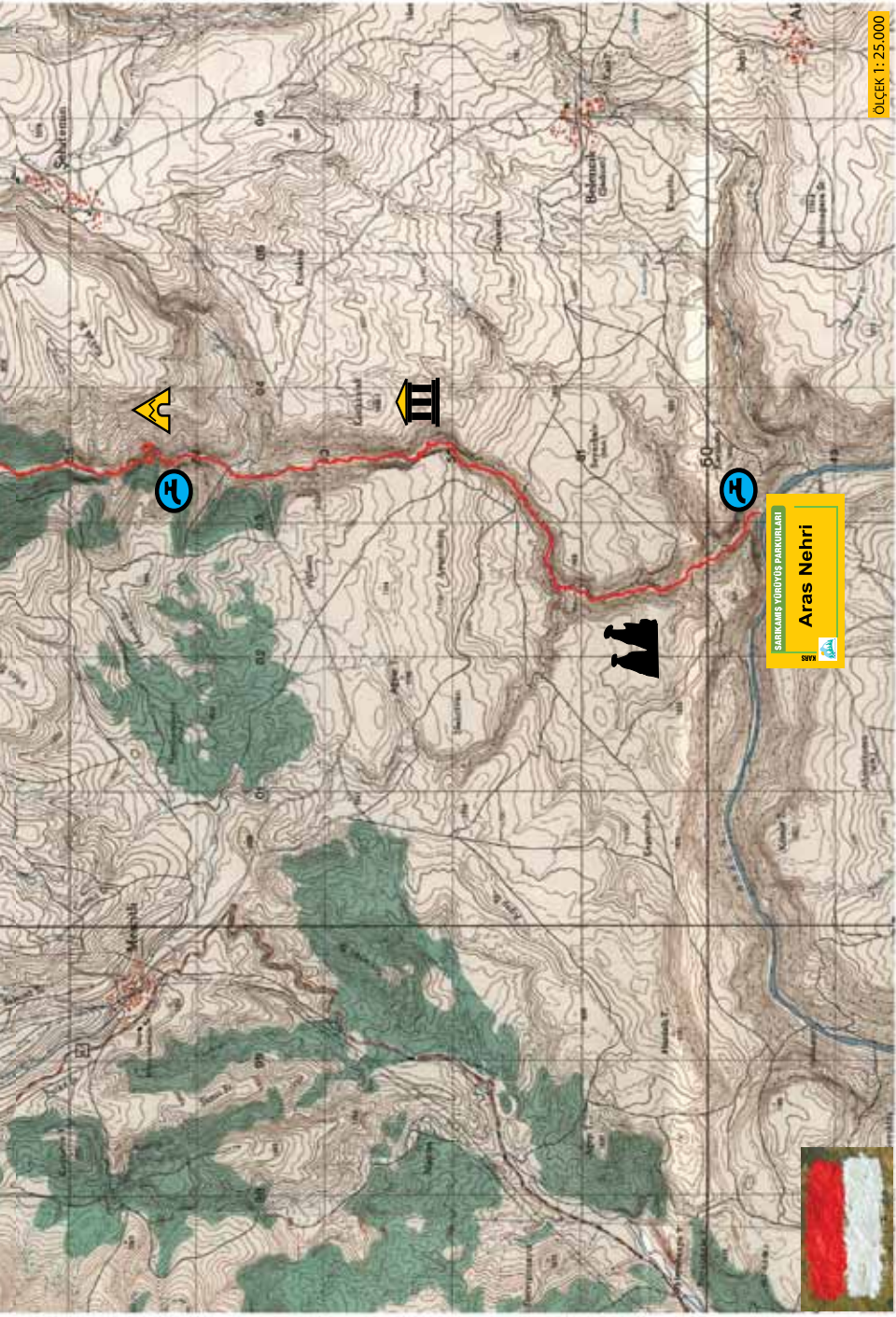
Asgari Yükseklik : 1614 m

SARIKAMİŞ YÜRÜYÜŞ PARKURLARI

Keklik Vadisi

ÖLÇEK 1:25.000

SARILANIS YÜRÜYÜS PARKURLARI

Aras Nehri

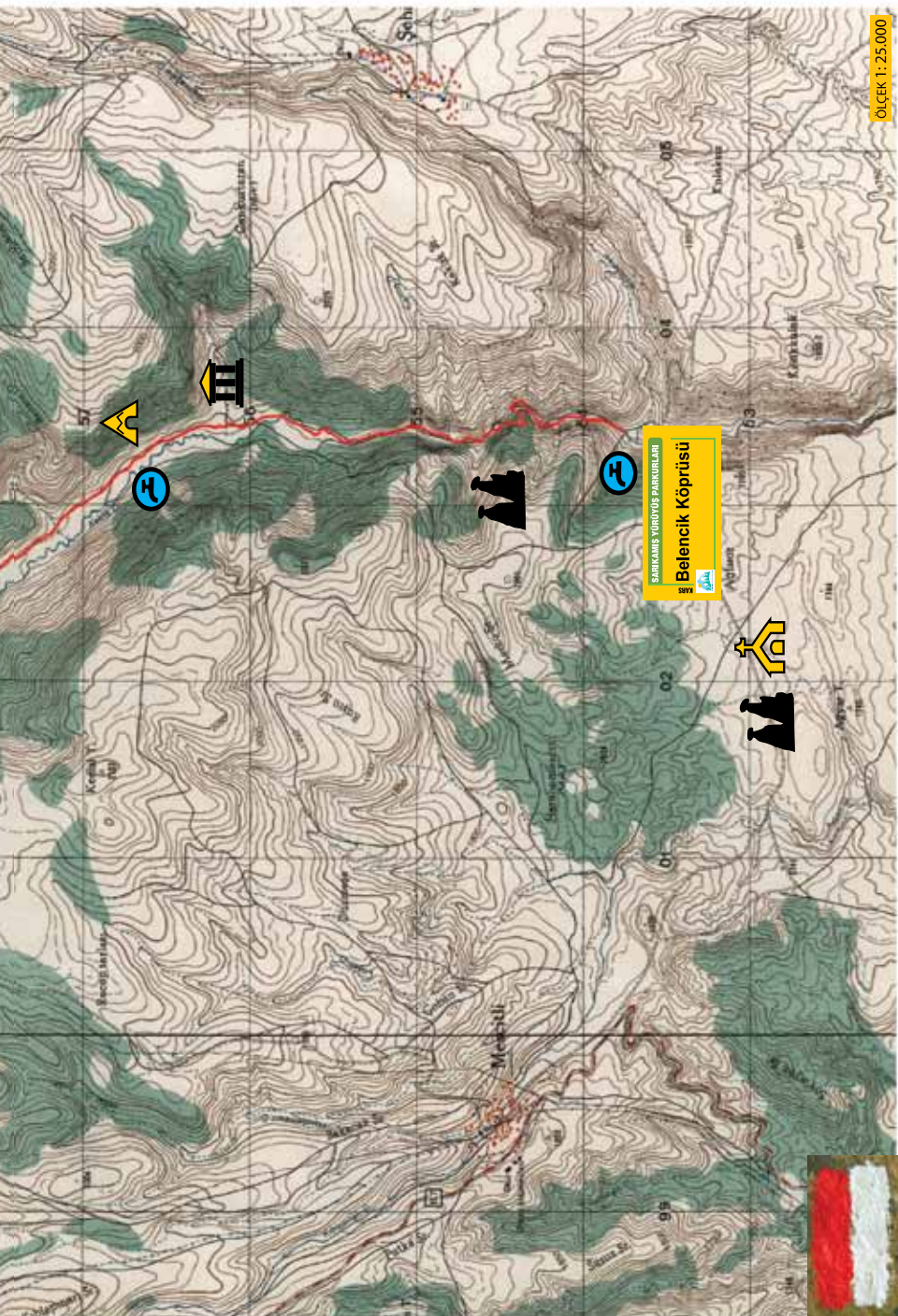

KISA PARKURLAR

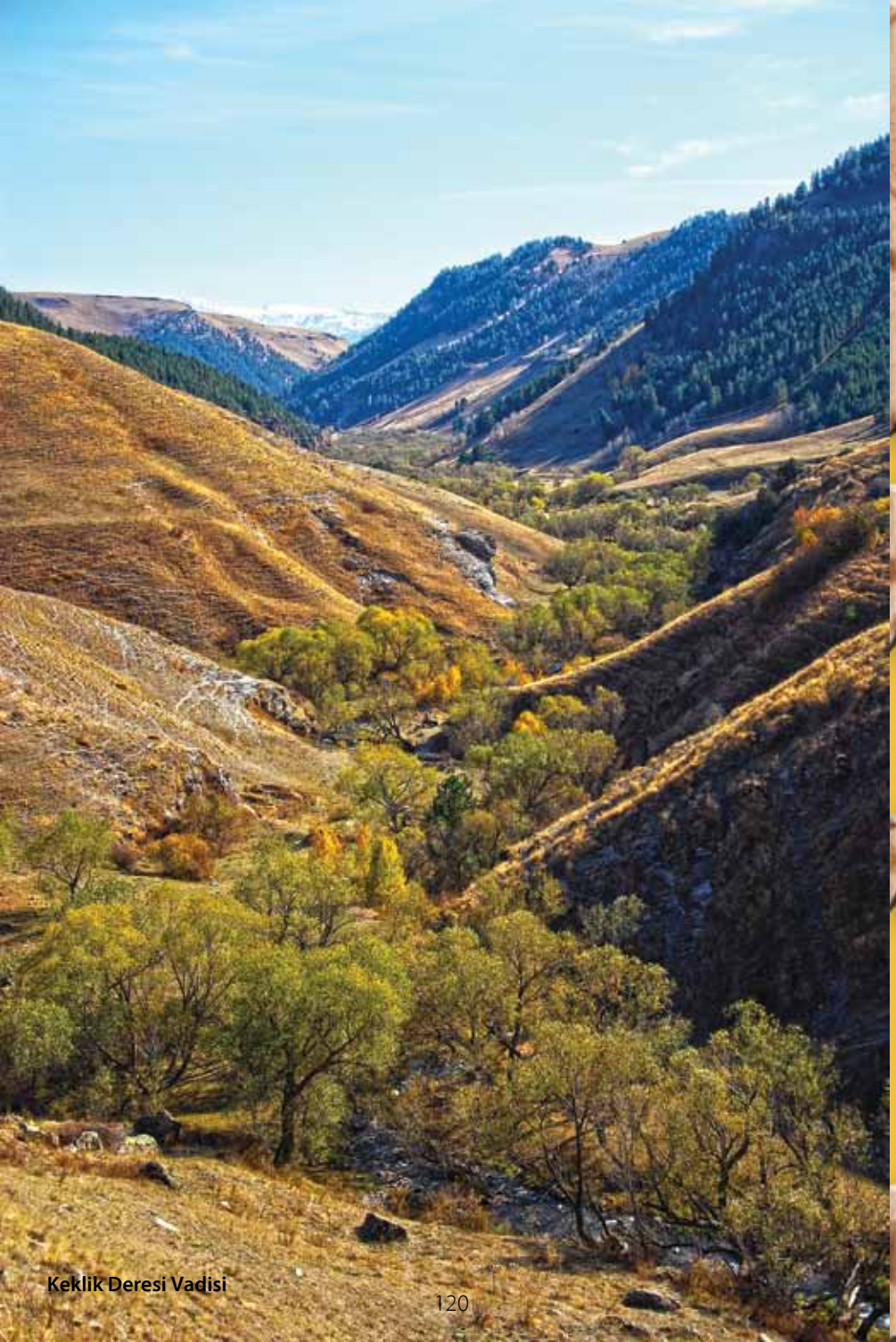
Parkur 18 : Keklik Vadisi-Aras Nehri (16 km)

Kars-Erzurum karayolu üzerindeki alabalık tesisinin bulunduğu alan Keklik Vadisi'nin başladığı nokta. Vadinin ilk iki kilometresi çok sarp ve ayı yataklarıyla dolu olduğu için bu rotayı sadece profesyonel trekking yapanlara öneriyoruz. Vadi girişinde yöre insanı tarafından 'Ağlayan Kayalar' olarak anılan bölgeyi geçip dere yatağında ilerliyoruz. Çok sık bir bitki örtüsüyle çevrili olan bu bölgede yürümenin zor olacağını belirtelim. Kızlar Kalesi'nin hemen altında 17. parkur ile birleşen rota, Belencik Köprüsü'ne değin yapacağınız birçok dere geçişi nedeniyle ıslak bir güzergaha dönüşüyor. Özellikle bahar aylarında yükselen seviye nedeniyle su geçişlerinin zor olacağını hatırlatalım. Yüksek kaya duvarları arasında vahşi ve büyüleyici bir coğrafyada yol alan Keklik Deresi, 16. kilometrede Aras Nehri'ne kavuşuyor. Debisi yüksek olan nehir, ancak yaz ayları sonlarında bazı kısımlarından geçit veriyor. Karşıya geçtiğinizde, Kağızman-Karakurt ana yoluna çıkacaksınız. Eğer nehir geçit vermiyecek bir hırçınlıkta akıyorsa, vadi bitiminden 200 metre sonra soldan yukarıya çıkan patika sizi Belencik Köyü'ne götürecektir.

Zorluk Derecesi : Çok zor
Azami Yükseklik : 1977 m
Asgari Yükseklik : 1427 m

ÖLÇEK 1: 25.000

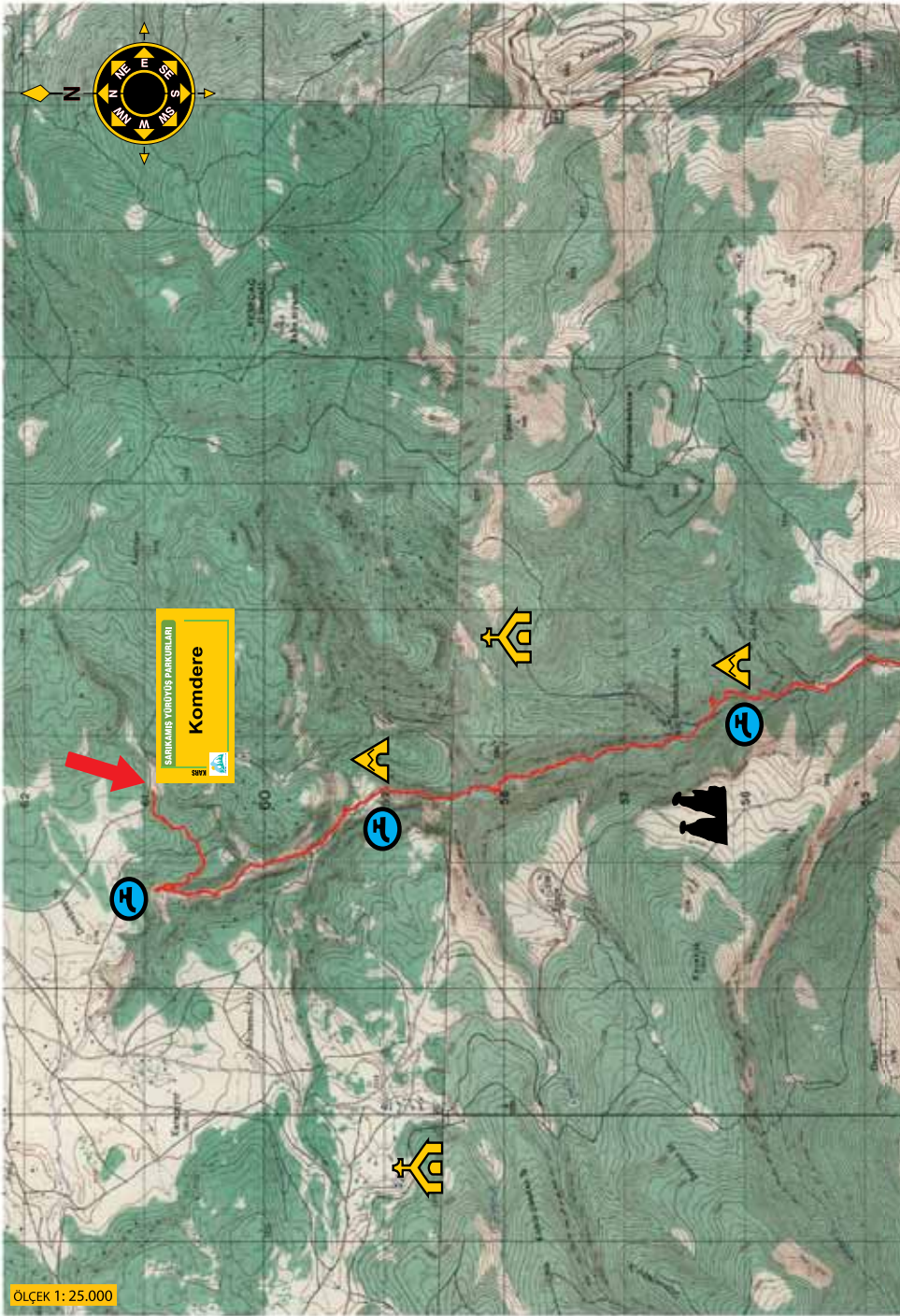

KISA PARKURLAR

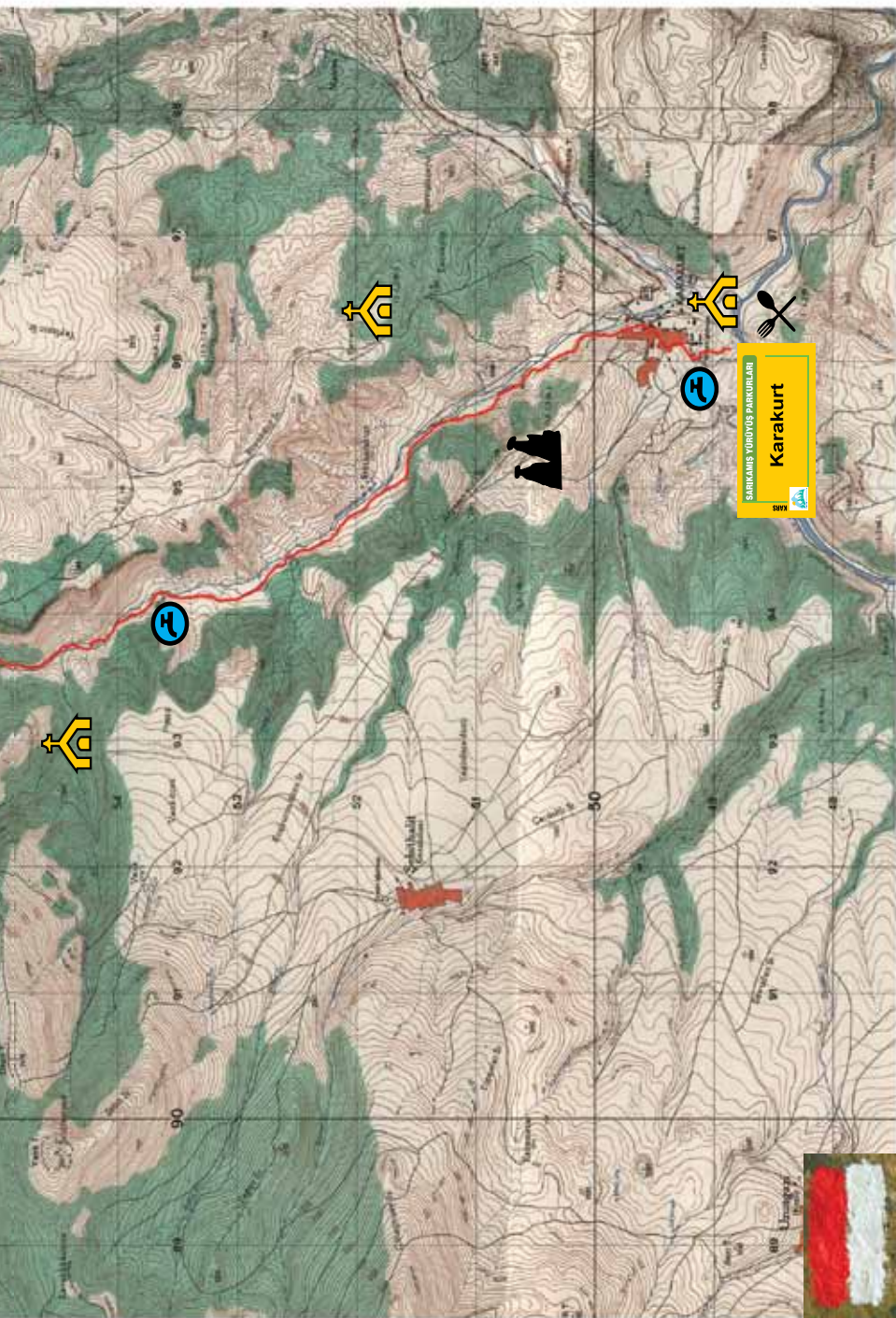
Parkur 19 : Komdere-İmamkomu-Karakurt (18 km)

Sadece performansına güvenen deneyimli doğaseverlere önereceğimiz bu parkur bir hayli uzun. Parkur 11’de ilk bölümünü aktardığımız bu nefis yolculuk, bahar aylarında olağanüstü görsel güzelliğiyle sizi motive edecek. 10. kilometrede karşılaştığınız tabe-ladan sonra, Komdere Vadisi giderek genişlemeye başlıyor. Yamaçlarında tarihi kaya yerleşimlerinin yer aldığı bu coğrafya, dere yatağı solunuzda kalacak şekilde toprak bir yoldan devam edecek. İmamkomu mevkiinden sonra Kapadokya benzeri peri bacası oluşumlarına rastlayacaksınız. İsteyenler dere boyunca ağaçların gölgelendirdiği patikada yürümeyi tercih edebilirler. 18. kilometrede varacağınız Karakurt beldesinde zamana inat hala ayakta duran bir kilise bulunuyor.

Zorluk Derecesi : Zor
Azami Yükseklik : 2258 m
Asgari Yükseklik : 1470 m

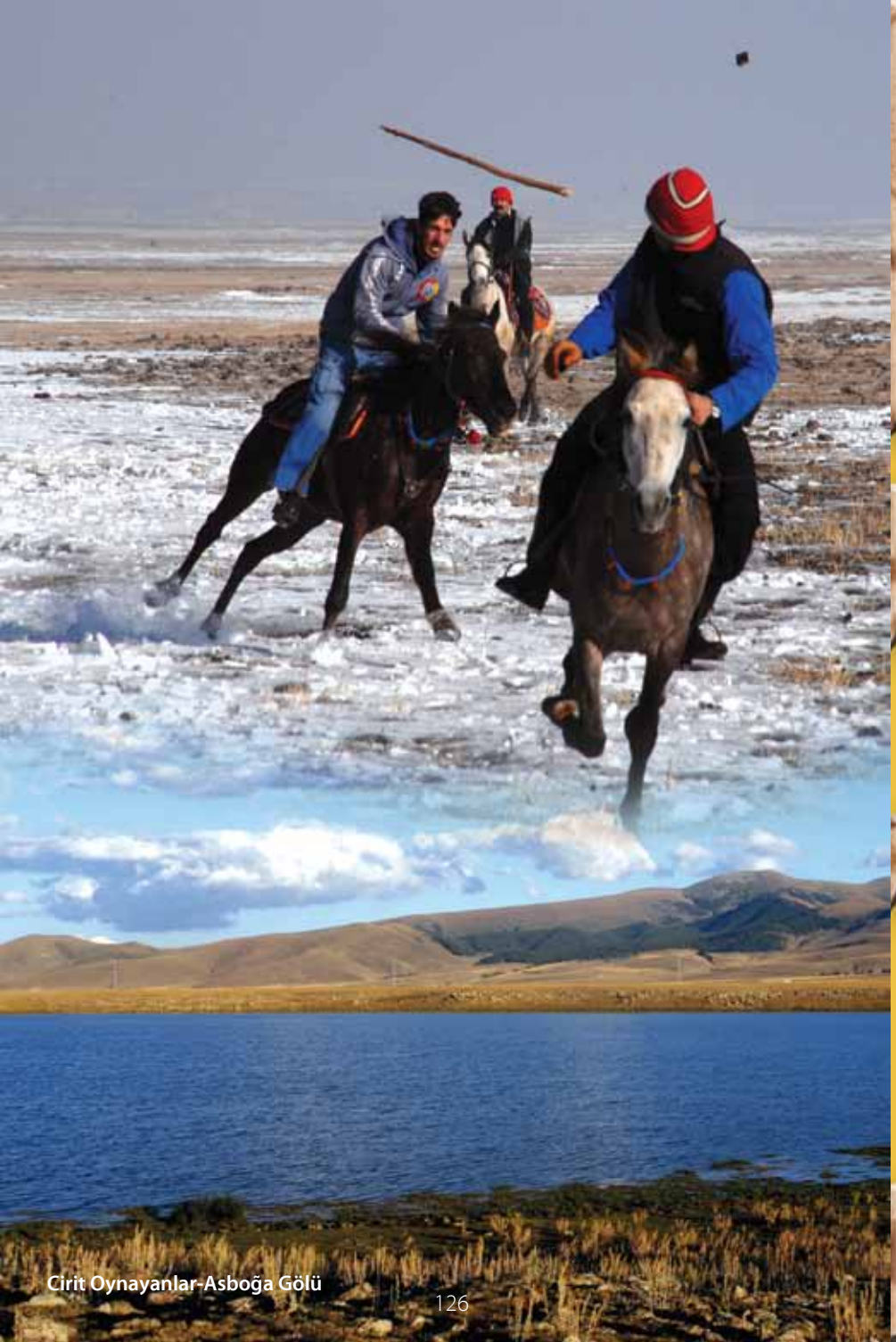

ÖLÇEK 1: 25.000

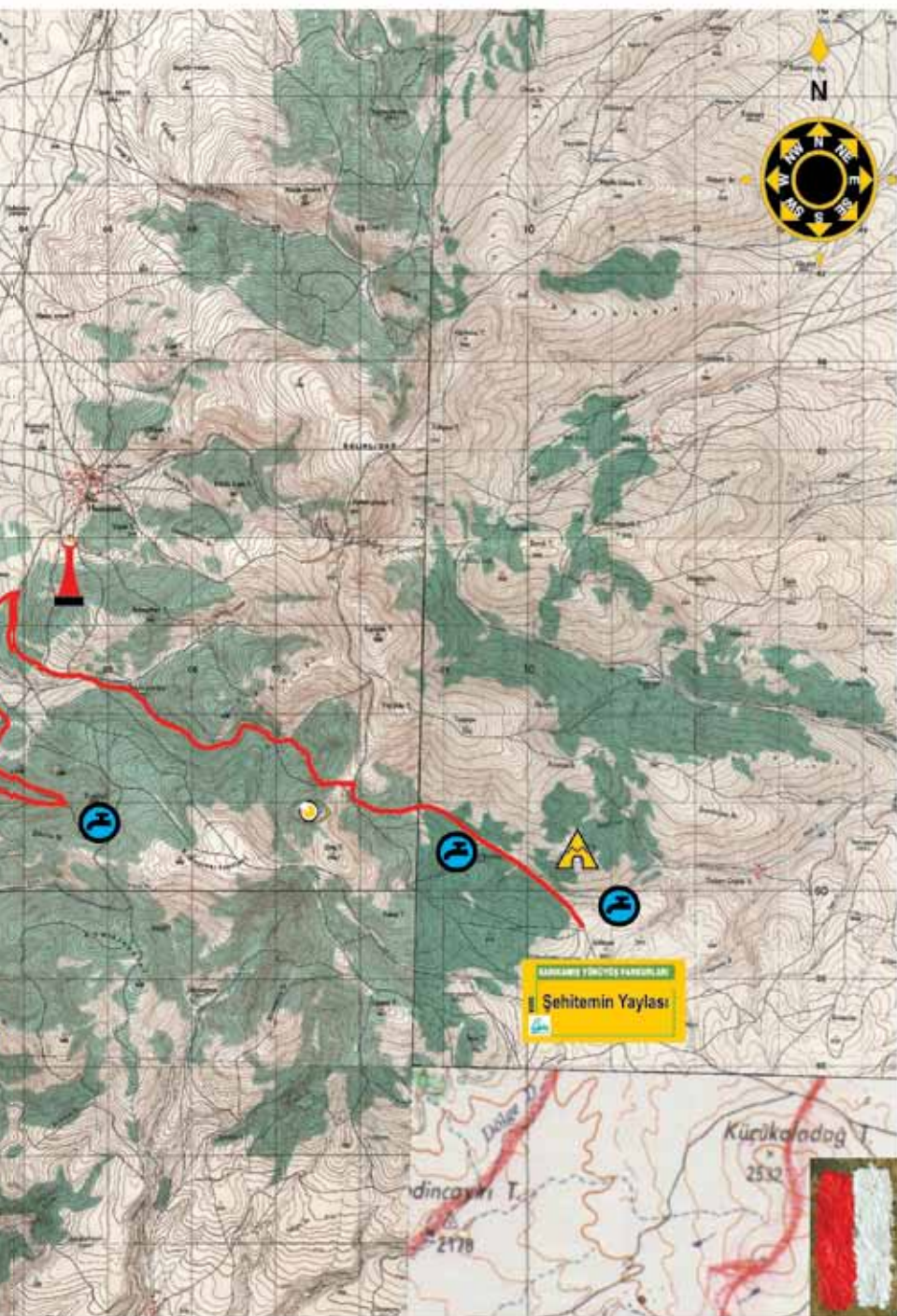

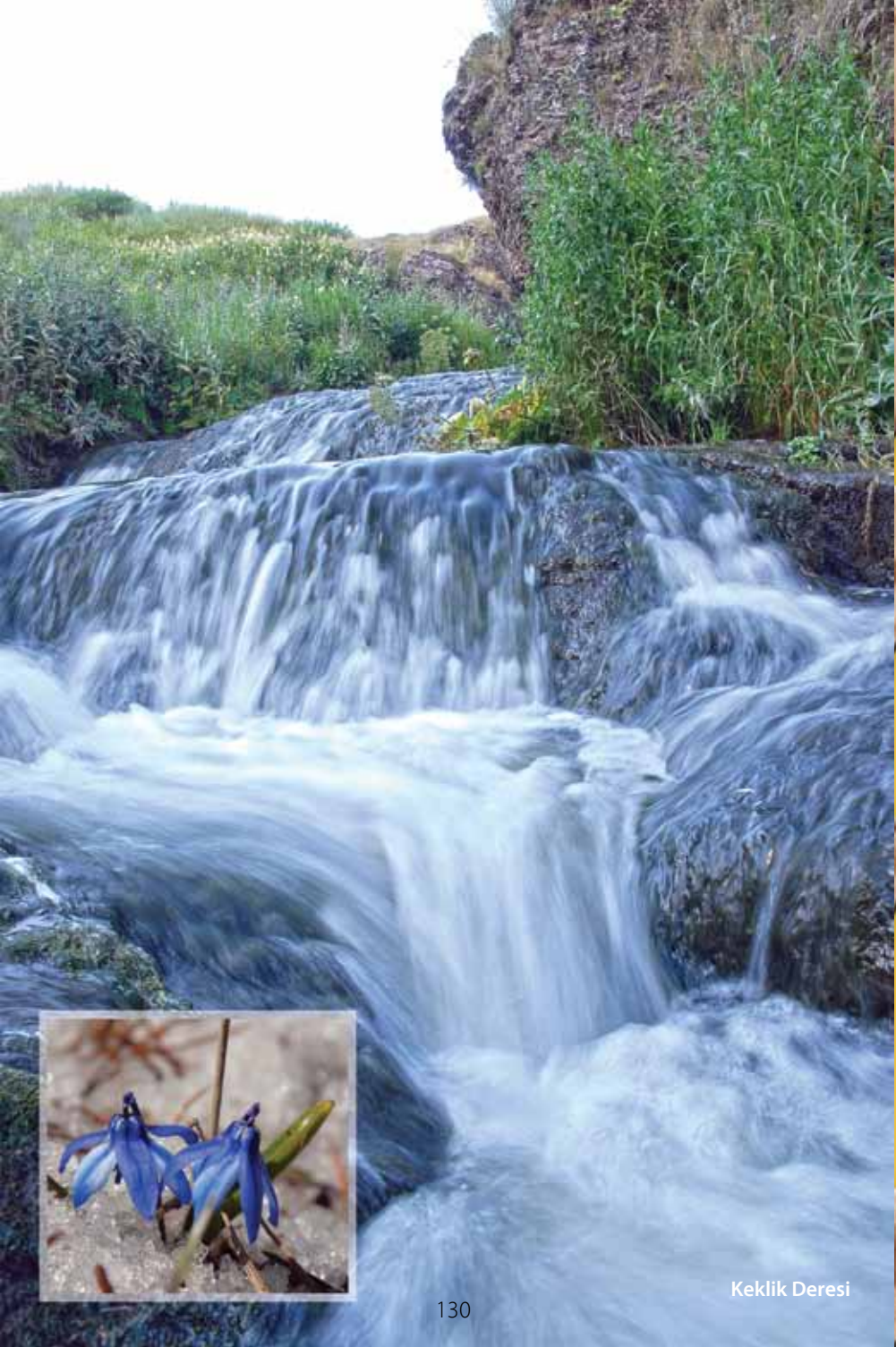
Parkur 1 :
Oteller-Kızlar Kalesi-Keklik
Vadisi-Çürüktaş-Hamamlı Köyü-
Şehitemin Yaylası (32 km)

İki günlük kamplı bir etkinlik olarak planlayabileceğiniz bu rotanın ayrıntılarını yukarıdaki bölümlerde bulabilirsiniz. Kamp alanı olarak Çürüktaş mevkiini veya Keklik Vadisi'ni kullanmanızı öneririz. Keklik Deresi'nden sonra sürekli bir çıkış olduğunu hatırlatalım. Rotanın en zor bölümü Hamamlı-Ortatepe doruk noktasındaki oldukça dik eğim. Biraz yorucu ama bir o kadar da zevkli bir yürüyüş yapacaksınız. Ağustos sonundan itibaren yaylacıların göç etmeye başladığını göz önünde bulundurun.

Zorluk Derecesi : Zor
Azami Yükseklik : 2650 m
Asgari Yükseklik : 1802 m

Parkur 2 :
Av Köşkü-Oteller-Zirve-Şırşır-
Kızlar Kalesi-Keklik Vadisi-
Belencik Köprüsü (32 km)

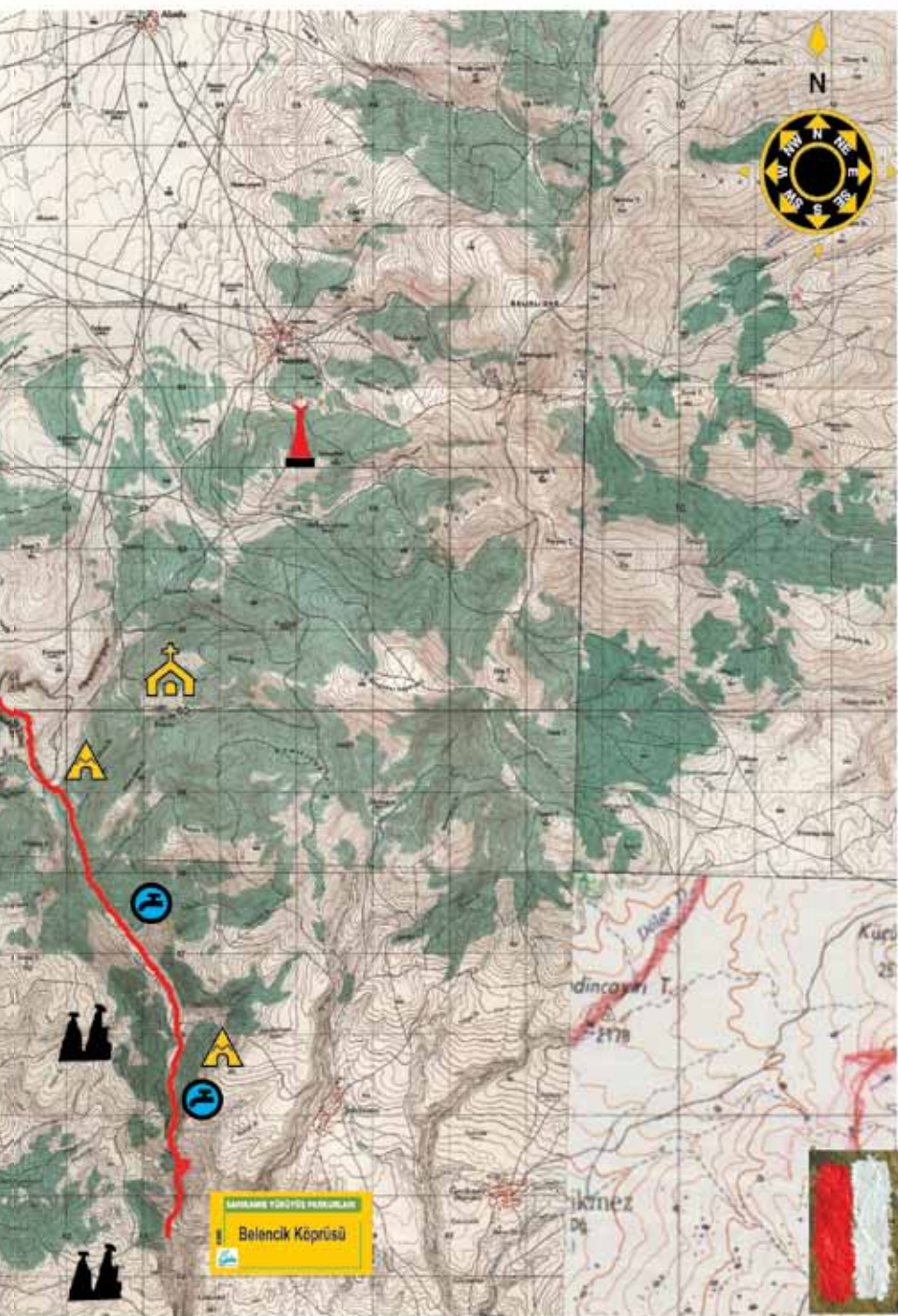
Sarıkamış yürüyüş parkurları çalışmasının en uzun güzergahı. Bir gece konaklama bir gece de kamp olarak planlanacak bu yürüyüş toplam 3 günlük bir aktivite. Çok fazla zorluğu olmayan bu rotayı herkes deneyebilir. Sadece Keklik Deresi'ndeki su geçişlerinde dikkatli olunmalı.

Zorluk Derecesi : Zor
Azami Yükseklik : 2158 m
Asgari Yükseklik : 1614 m

SARILARCI TÜRKİYE PAKKILAR

Katerina'nın Av Köşkü

ÖLÇEK 1: 25.000

BİSİKLET PARKURLARI

Parkur 1 : Oteller-Karanlıkdere-Katerina Av Köşkü-Oteller (18 km)

Geniş bir daire çizen bu bisiklet etabı, Katerina Av Köşkü'ne kadar orman yollarını izliyor. Daha sonra Sarıkamış kent merkezinin içinden geçen turumuz, oteller bölgesine ulaşıyor. Parkurun Oteller-Karanlıkdere ve Karanlıkdere-Katerina Av Köşkü etabının iki bölümünün yokuş olduğunu hatırlatalım. Yokuşların ardından verilen küçük dinlenme molaları motivasyonunuzu arttırabilir.

Parkur 2 : Sarıkamış-Oteller-Bayraktepe-Küp Kilise-Katerina Av Köşkü-Sarıkamış (25 km)

Bol yokuş ve iniş içeren, kaslarınızı epey yoracak bu rota ilçe merkezinden start alıyor. Sarıkamış-Bayraktepe arasını yorucu bir rampa çıkışıyla tamamlayacaksınız. Eğitim nedeniyle biraz zorlansanız da hemen ardından ödülü gelecek. Zirve noktasında soluklanıp karşınıza çıkan harika manzaranın fotoğrafını çekebilirsiniz. Daha sonra inişe başlayan tur, orman içi yoldan tarihi mekanları geçerek tekrar Sarıkamış'a ulaşıyor.

Parkur 3 : Mescitli-Bayraktepe-Oteller (27 km)

Bir kısmı Mescitli köylülerinin Sarıkamış pazarına gitmek için kullandığı eski yol üzerinde seyreden bu bisiklet parkuru, tamamen orman içi bir güzergahta ilerliyor. Rotanın Mescitli-Doruk Noktası ile Küp Kilise-Bayraktepe arası hayli zor rampaları kapsıyor. Tüm bisiklet parkurlarının kış aylarında kar, bahar aylarının ilk dönemlerinde ise çamurla kaplı olabileceğini belirtelim.

Parkur 4 : Oteller-Hamamlı Köyü-Şehitlik-Keklik Vadisi-Soğuksu-Oteller (28 km)

Günöbirlik bu bisiklet aktivitesi, bol oksijenli bir havada sarıçam ormanları içerisinde yol alıyor. Rotanın özellikle Keklik Vadisi'ne kadar olan bölümü yoğun ağaç dokusu arasından geçiyor. Etabın başlangıç noktasının ilk bölümü ile Keklik Vadisi-Karayolu arası rampa. Güzergah boyunca yol kenarlarında çeşmelere rastlayabilirsiniz. Pedal basarken bolca sıvı takviyesi yapmanız gerekli.

Parkur 5 : Oteller-Bayraktepe-Küp Kilise-İmamkomu-Karakurt (28 km)

Parkur 7'deki bisiklet rotasının değişik bir versiyonunu deneyeceğiz. Bu kez oteller bölgesinden yola çıkarak Karakurt beldesine ulaşacağız. Bu turu kondisyonu iyi olan bisikletçilerin denemesi gerektiğini özellikle belirtelim. Çünkü Oteller-Bayraktepe arasında hatırı sayılır bir rampa uzanıyor. Daha sonrası sürekli bir iniş olan etap boyunca, önünüze çıkacak doğanın armağanı kuşburnu ve böğürtlenlerin tadına bakmayı unutmayın. Issızlığın ortasında pedal çevirmenin keyfini yaşayın.

Parkur 6 : Sarıkamış-Katerina Av Köşkü-Küp Kilise-Mescitli (28 km)

Tamamı Mescitli-Sarıkamış arasında uzanan eski pazar yolunu izleyen parkur, ilçe meydanından başlıyor. İznos yolundan sonra ormanlık alanda pedal basıyoruz. İlginç formuyla Küp Kilise'yi gezdikten sonra tekrar yola koyuluyoruz. Şimdi etabın en zor kısmındayız. Virajlarla yükselen orman yolunda yavaş yavaş pedal çeviriyoruz. Eriştiğimiz doruk noktasında biraz dinlenip bolca sıvı aldıktan sonra, hiç pedal basmadan Mescitli'ye kadar inişe geçebiliriz.

Parkur 7 : Sarıkamış-Katerina Av Köşkü-Komdere-Küp Kilise-İmamkomu-Karakurt (29 km)

Çok değil bundan 20-30 yıl öncesine kadar Karakurt beldesinin eski pazar yolu olarak kullanılan bisiklet parkurumuz, keyifli bir yolculuk. Hemen hemen hiç yorucu rampası olmayan, daha çok düz ve iniş bölümleri içeren bir ortamda pedal basacaksınız. Ormanlık alanda seyreden tur boyunca Küp Kilise, Komdere kaya yerleşimleri ve peri bacaları, rotanın doğal ve tarihi güzelliklerini sergiliyor.

Parkur 8 : Sarıkamış Şehitliği-Asboğa Gölü-Çatak-Kızılçubuk-Sarıkamış (31 km)

Tarihi ve doğal güzelliklerle harmanlanan bu etabın Sarıkamış-Şehitlik arasındaki kısmı asfalt yol. Daha sonra Kars-Erzurum yolundan ayrılarak Asboğa Gölü'ne ulaşıyoruz. Bu bölümün yağışlı havalarda çamurlu olabileceğini hatırlatalım. Gölde sonra Çatak Köyü'ne inerek toprak yola giriyoruz. Az bir eğimle yükselerek terk edilmiş Kızılçubuk Köyü'ne varıyoruz. Köy sonrası sizi yine terletecek bir rampa bekliyor. Sırt noktasında inişe geçen güzergah Yukarı Sarıkamış mahallesinde noktalanıyor.

Parkur 9 : Sarıkamış-Hamamlı-Şehitemin Yaylası-Şehitemin-Keklik Vadisi-Soğuksu-Oteller (36 km)

4 nolu bisiklet parkurunun uzun versiyonu olan bu etap, Sarıkamış-Hamamlı Köyü dışında aynı güzergahı takip ediyor.

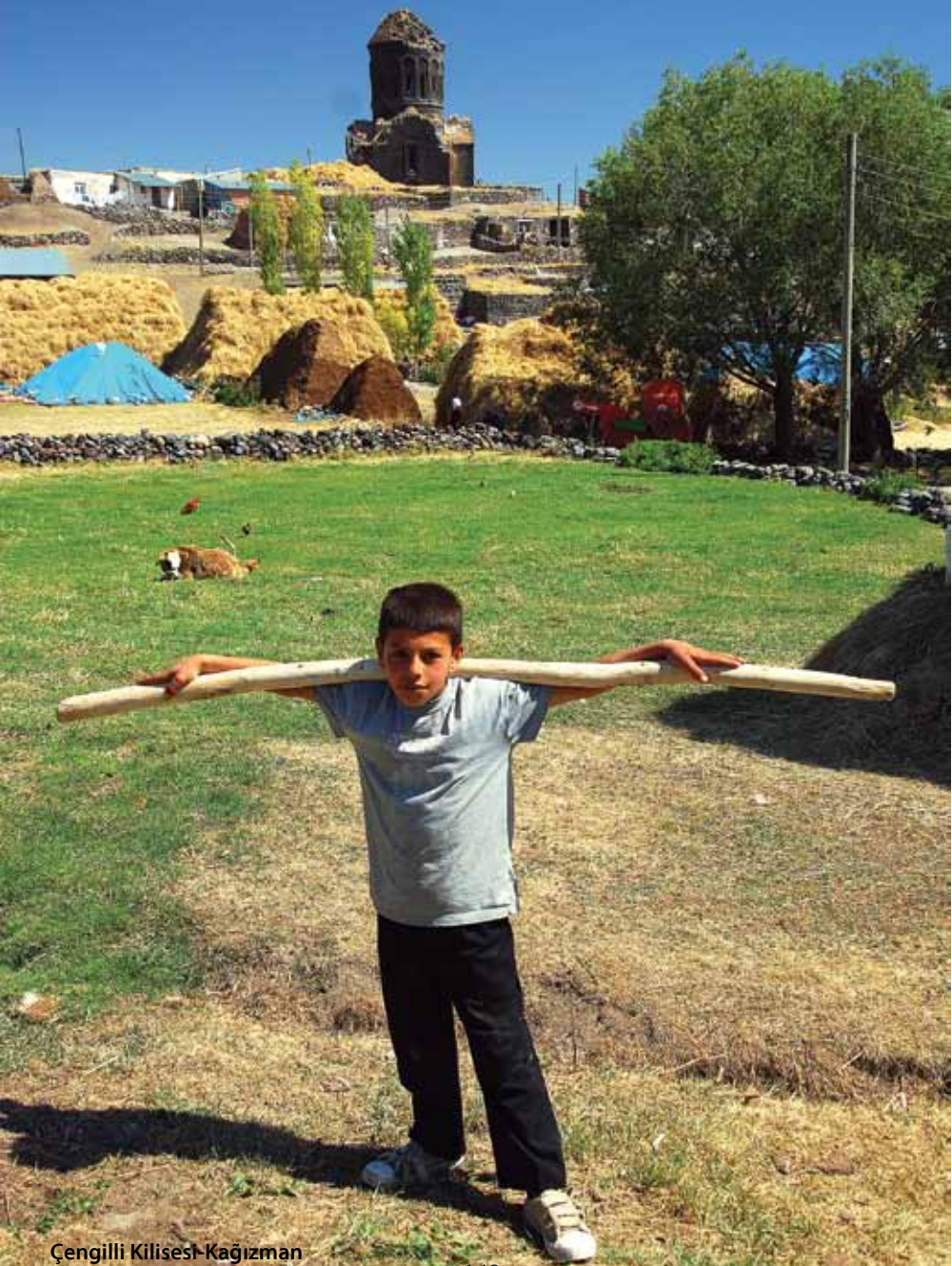
Parkur 10 : Sarıkamış-Handere-Zivin Kalesi-Micingirt Kalesi-Karakurt-Sarıkamış (106 km)

Genellikle asfalt köy yollarını takip eden, Sarıkamış'ın tarihi ve doğal güzelliklerini keşfedeceğiniz harika bir rota. Bisiklet parkuru çok fazla yokuş içermese de, uzun olması bakımından sadece kendine güvenenlerin denemesini tavsiye ederiz. Asfalt yoldan ulaştığımız Zivin Kalesi'ni ziyaret ettikten sonra, geldiğimiz güzergahtan 3 kilometre geri dönüp, Karaorgan'dan Altınbulak Köyü'ne giriyoruz. Rotanın bu bölümü toprak yoldur. Kars-Erzurum karayolunda yeniden asfalta dönmüşen güzergah, oteller bölgesini geçerek Sarıkamış'a dönüyor. Parkuru 2 günlük bir etkinlik olarak planlayabilirsiniz. Belki biraz uzun bir bisiklet rotası, ama gördüğünüz güzellikleri düşününce buna değdiğini anlayacaksınız.

JİP SAFARI-MANZARALI ARAÇ YOLU

Parkur 1 : Sarıkamış-Asboğa Gölü-Çatak-Kızılçubuk-Divik Yayla-Çataldere-Sarıkamış (42 km)

İlk bölümünde eski Kars yolunu izleyen rota, ekoturizm merkezi olabilecek Asboğa Gölü üzerinden Çatak Köyü'ne ulaşıyor. Burada toprak yola dönüşen parkur yaylalara doğru yol alıyor. Divik, Yenigazi, Yolgeçmez, Yağbasan gibi Sarıkamış yaylalarının bir kısmına uğrayan manzaralı araç yolu, Dikenli Tabya Şehitliği yakınlarından geçerek tekrar Sarıkamış'a erişiyor.

Parkur 2 : Sarıkamış-Çatak-Kızılçubuk-Divik Yayla-Selim Yaylası-Karahamza Yaylası-Handere Yolu-Sarıkamış (66 km)

Neredeyse 3000 metrelere tırmanan, göller, şehitlikler ve yaylalar arasında uzanan nefis bir güzergah. Rotanın Sarıkamış-Çatak ve Handere Yolu-Sarıkamış bölümleri hariç tamamı toprak yollardan geçiyor. Sadece yaz ve sonbahar aylarında geçmenizi önereceğimiz bu parkur, yerel kültürün ilginç ayrıntılarından örnekler de sunuyor aynı zamanda.

Parkur 3 : Sarıkamış-Hamamlı-Şehitemin-Odalar-Çengilli-Denizgölü-Çiçekli-Kalebaşı-Karakurt (84 km)

Denizgölü Köyü'ne dek hep toprak köy yollarını kullandığımız rotanın, Hamamlı-Şehitemin arasındaki bölümü ormanlık bir bölgeden ilerliyor. Daha sonra Aladağ eteklerindeki yayla ve köyleri bir bir geçerek Çengilli Kilisesi'ne ulaşıyoruz. Dağların doruklarında mavi bir boncuk gibi parıltıyan Deniz Gölü'nün muhteşem güzelliği sizi büyüleyecek. Ardından Kağızman-Karakurt yoluna iniyoruz. Akış yönünün tersine Aras Nehri'nin yarenliğinde yol alırken, karşılaştığınız peri bacası oluşumları, kaya yerleşimleri ve kaya kiliselerini fotoğraflayabilirsiniz.

Parkur 4 : Sarıkamış-Handere-Zivin Kalesi-Altınbulak-Micingirt Kalesi-Karakurt-Aras Nehri-Kağızman-Paslı-Selim (236 km)

Rotanın ilk hedefi öncelikle eski Erzurum yolu üzerindeki Karaorgan beldesi yakınlarında yer alan Zivin Kalesi. Ardından Altınbulak üzerinden Micingirt Kalesi'ni ziyaret ediyoruz. Karakurt-Kağızman arasında Aras Nehri'ne paralel ilerleyen asfalt yol, hemen her kilometresinde farklı bir güzelliği önümüze seriyor. Bol virajlı güzergahın ardından ulaştığımız meyve deposu Kağızman ilçesinde, Aras Nehri'ni geçip kuzeye yöneliyoruz. Keskin virajlarla derin bir vadiyi aşan rota, Paslı beldesinin ardından Selim ilçesinde sona eriyor.

KÜLTÜR ROTALARI

Parkur 1 : Sarıkamış-Katerina Av Köşkü-Zivin Kalesi-Micingirt Kalesi-Karakurt Kilisesi-Aras Nehri Vadisi Peribacası Oluşumları ve Kaya Yerleşimleri-Kağızman-Çengilli Kilisesi-Deniz Gölü-Çamuşlu Kaya Resimleri-Keçivan Kalesi-Selim-Sarıkamış Şehitlikleri (294 km)

Zaman tüneline gizem dolu bir yolculukla Sarıkamış-Kağızman-Selim güzergahında geniş bir daire çizerek yeniden Sarıkamış'a ulaşan rota, bölgedeki tarihi mekanların neredeyse tümünü ziyaret ediyor. İki veya üç günlük olarak planlanabilecek bu parkuru, Sarıkamış ve Kağızman konaklamalı olarak düşünebilirsiniz. Rotanın Kağızman-Çengilli Kilisesi-Çamuşlu Kaya Resimleri-Keçivan Kalesi kısmının, köyleri birbirine bağlayan toprak yollardan oluştuğunu özellikle hatırlatalım.

Parkur 2 : Sarıkamış ve Allahuekber Dağları Çevresi Şehitlikler Rotası

Önceki sayfalarda ayrıntılı anlattığımız Sarıkamış dramının anısına, hem Kars hem de Erzurum'da birçok şehitlik inşa edilmiş durumdadır. Allahuekber Dağları'nın sırtlarından köy ve ilçe merkezlerine kadar geniş bir bölgeye yayılan bu şehitlikler, anıtsal mezar ve heykel formunda tasarlanmış.

Rotanın başlangıç noktası Kars-Erzurum karayolu üzerindeki Allahuekber Dağı Şehitliği. Ardından hemen karşı köyde bulunan Hamamlı Köyü Şehitliği'ni ziyaret ettikten sonra ilçe merkezine dönüyoruz. Yukarı Sarıkamış mahallesinde Batı Kışla ve Sarıkamış,İstasyon mahallesinde Millet Bahçesi Meçhul Asker şehitliklerini geziyoruz.. Yine İstasyon mahallesinin Makineli Tüfek mevkiinde bulunan top ve tabya kalıntılarıyla mezarlık bölgesi, tarihi sit alanı olarak dikkat çekiyor.

Daha sonra yakın çevrede yer alan Dikenli Tabya, Turnagöl, Bardız Geçidi (Şehit Halit), Kaynak-Çermik Yayla, Mescitli Köyü Deliktaş mevkii, Soğanlı, Karaorgan-Köroğlu Köyü Çakırbaba, Alisofu-Bozat Köyü Ağababa, Yağbasan Köyü ile Yayıklı Köyü Divik (Kırklar) şehitlikleri rotamızın diğer etaplarını oluşturuyor. Sadece Sarıkamış ilçesi sınırlarındaki şehitlikleri kapsayan bu rotanın önceden saptanmış bir kilometresi yok. Parkur belirli bir noktadan başlayıp belirli bir yerde sona ermiyor. Bazı köylere ve anıtlara gidip sonra tekrar geri gelmek gerekiyor. Bu anlamda yukarıda adı geçen şehitliklerin tümünü veya isteğe göre birkaçını ziyaret edebilirsiniz. Bazı şehitliklerin yaylalarda bulunduğunu ve ulaşımın zor olduğunu özellikle belirtelim. Bu kültür rotasını elbette kış aylarında önermiyoruz. Ayrıca her yıl Aralık veya Ocak aylarında, bölgede 'Sarıkamış Şehitlerini Anma Yürüyüşleri' düzenlenmekte olduğunu da hatırlatalım.

Parkur 3 : Kars Şehir Merkezi ve Ani Harabeleri

Sarıkamış'ı ziyaret eden bir kişinin elbette Kars il merkezine uğramadan dönmesi düşünülemez. Kalenin etrafına öbeklenen ve birbirini dik kesen caddelerin oluşturduğu eski kent dokusu, şehrin belleğinin fotoğraf karelerine dönüştüğü mekanlar arasında. Tüm kenti keşfedeceğiniz turu tamamladıktan sonra sırada Ani ören yeri var. Türkiye-Ermenistan sınırında yer alan Ani, Efes antik kentle beraber ülkemizin en büyük ve en önemli tarihi mekanlarından birisi. İl merkezine 42 kilometre uzaklıktaki bu görkemli arkeolojik alanda, Büyük Katedral, Aziz Pirkich Kilisesi, Kızkalesi ve Bakireler Manastırı, Genç Kızlar Kilisesi, Ebul Menucehr Camisi ve Selçuklu Kervansarayı gibi birçok tarihsel eseri görebilme şansı yakalayacaksınız.

ULAŞIM

Kars İstanbul'a 1424 km., Ankara'ya 1076 km., İzmir'e 1655 km., Antalya'ya 1449 km., Trabzon'a 436 km., Erzurum'a ise 202 km. uzaklıkta bulunuyor. Sarıkamış'a karayoluyla ulaşmak isteyenler Karadeniz üzerinden Giresun-Tirebolu-Torul-Erzincan-Erzurum-Sarıkamış, Trabzon-Erzurum-Sarıkamış ya da Hopa-Artvin-Ardahan-Kars-Sarıkamış güzergahlarından birini kullanabilirler. Orta Anadolu üzerinden gelenlerin ise Ankara-Yozgat-Sivas-Erzincan-Erzurum-Kars rotasını izlemeleri gerekiyor. Erzurum ve Kars'tan Sarıkamış'a dolmuş ve otobüslerle ulaşım sağlanıyor.

Kars-Sarıkamış arası 55 km. İlçeler arası mesafeler şöyle;

Sarıkamış-Selim	25 km.
Sarıkamış-Kağızman	63 km.
Sarıkamış-Arpaçay	96 km.
Sarıkamış-Digor	96 km.
Sarıkamış-Susuz	108 km.

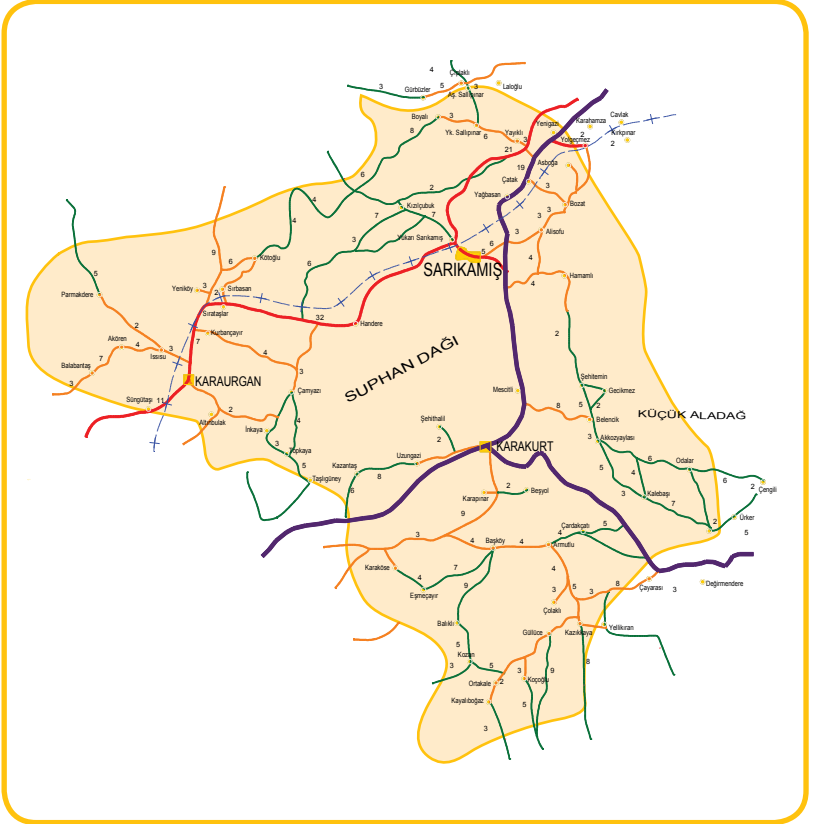
Havayoluyla ulaşımı tercih edenler için SunExpress ve THY haftanın her günü İstanbul ve Ankara'dan Kars'a sefer düzenliyor. THY İzmir'den gelecek yolcuları haftanın her günü İstanbul/Ankara üzerinden aktarmalı, SunExpress ise haftanın iki günü direkt olarak Kars'a ulaştırıyor.

Kars Havaalanı Tel	: 0474 2135667 – 68
SunExpress	: 444 0 797 (www.sunexpress.com)
THY	: 444 0 849 (www.thy.com.tr)

Kars'a diğer bir ulaşım aracı ise tren. Anadolu coğrafyasında bir nostalji yolculuğu vaad eden Doğu Ekspresi, haftanın her günü İstanbul-Kars arasında karşılıklı sefer yapıyor. İstanbul'dan her sabah 9.00'da, Kars'tan ise her akşam 23.55'te hareket eden trenle, 23 saatlik muhteşem bir yolculuğun keyfini çıkarabilirsiniz. Tren Sarıkamış istasyonunda duruyor. Biletleri www.tcdd.gov.tr adresinden satın almak mümkün.

TCDD Danışma Tel	: 444 8233
İstanbul Haydarpasha Garı Rezervasyon	: 0216 3364470 0216 3362063 0216 3360475
Kars Tren Garı	: 0474 2234398
Sarıkamış Tren Garı	: 0474 4134962
Otobüs İşletmeleri	
Doğu Kars	:0474 4134262
Turgut Reis	:0474 4138301
Serhat Kars	:0474 4134868

SARIKAMIŞ

ARAÇ KİRALAMA

Baran Oto Kiralama : 0545 2118183
Yavuz Otomotiv : 0474 4134474

KONAKLAMA

Ce-mar Sarıkamış Toprak Hotel (5*)

Tel : 0474 4134111
Faks : 0474 4137970
e-posta : salessarikamishotel@toprak.com.tr
Web sitesi : www.toprakhotels.com

Çamkar Otel (3*)

Tel : 0474 4135259 – 4136565 – 4134444
Faks : 0474 4136242
e-posta : camkarotel@gmail.com
Web sitesi : www.camkarotel.com

Kar Otel (3*)

Tel : 0474 4135152
Faks : 0474 4135051
e-posta : sarikamiskarotel2007@hotmail.com
Web sitesi : www.sarikamiskarotel.com

Alpina Sarıkamış Konaklama Evleri

Tel : 0474 4137383
e-posta : info@alpinakonaklari.com
Web sitesi : www.alpinakonaklari.com

Sarıkamış Kızılay Oteli (3*)

Tel : 0474 4134855
Faks : 0474 4134584
e-posta : info@kizilayotel.com
Web sitesi : www.kizilayotel.com

Hotel Aras (2*)

Tel : 0474 4138080
Faks : 0474 4138080
e-posta : info@sarikamishotelaras.com
Web sitesi : www.sarikamishotelaras.com

Sarıkamış Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Uygulama Oteli

Tel : 0474 4137081
Faks : 0474 4134604

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Polis	155
Jandarma	156
Acil Servis	112
Orman Yangın	177

BİLGİ VE REHBERLİK

GPS koordinatları ve bilgi : www.sarikamistrekking.com
info@sarikamistrekking.com

Zakir AKIN : 0541 2103175
zakir-akin@hotmail.com

İshak ALASERHAT : 0554 7684793
akademik_olgu@hotmail.com

KuzeyDoğa Derneği : www.kuzeydoga.org
emrah@kuzeydoga.com

KAYNAKÇA

- 1- Kars İli Kültür Envanteri, 2009
- 2- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Müdürlüğü, Kars İli Sarıkamış Şehitlikleri, 2005
- 3- Kars Kent Rehberi, Kent Konseyi 2007

HARİTA SİMGELERİ

	ŞEHİTLİK		MANZARA NOKTASI
	KALE		KAMP ALANI
	ÖREN YERİ ve MÜZE		PERİ BACASI
	KİLİSE		RESTORAN
	ŞELELE		ÇEŞME